

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLOMOUC

Ústav ekonomie

Simona Bočáňová

**Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních
pojišťoven u vybraných typů domácností**

Comparison of Contributions from the Prevention Fund of Health
Insurance Companies in Selected Types of Households

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Jolana Kvičalová

Olomouc 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené
informační zdroje.

Olomouc.....

Děkuji Ing. Jolaně Kvíčalové za odborné vedení a cenné rady při zpracování bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	8
1 Zdraví a postavení zdravotnictví ve státě	10
1.1 Zdraví	10
1.2 Zdravotní stav.....	10
1.2.1 Prostředí	11
1.2.2 Genetický základ.....	11
1.2.3 Životní styl.....	12
1.2.4 Zdravotní péče	12
1.3 Péče o zdraví a prevence	13
1.4 Prevence	14
1.4.1 Primární prevence	14
1.4.2 Sekundární prevence	15
1.4.3 Terciální prevence.....	15
1.5 Postavení zdravotnictví ve státě	16
1.6 Veřejné a privátní zdravotní pojištění	16
1.6.1 Veřejné zdravotní pojištění	17
1.6.2 Privátní zdravotní pojištění	17
1.7 Zdravotní systémy a jejich charakteristika.....	17
1.7.1 Beveridgův model.....	17
1.7.2 Semaškův model	18
1.7.3 Bismarckův model	18
1.7.4 Model zdravotnictví v USA.....	19
1.8 Zdravotnictví v ČR.....	20
2 Zdravotní pojišťovny	23
2.1 Zdravotní pojištění a pojištěnec	23
2.2 Druhy zdravotních pojišťoven	24

2.2.1	Všeobecná zdravotní pojišťovna.....	25
2.2.2	Resortní, oborové a podnikové zdravotní pojišťovny.....	26
3	Příspěvky z fondu prevence zdravotních pojišťoven	28
3.1	Všeobecná zdravotní pojišťovna – finanční příspěvky z fondu prevence	28
3.2	Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky – finanční příspěvky z fondu prevence	29
3.3	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna – finanční příspěvky z fondu prevence	31
3.4	Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky – finanční příspěvky z fondu prevence	33
3.5	Revírní bratrská pokladna – finanční příspěvky z fondu prevence.....	35
3.6	Zaměstnanecká pojišťovna Škoda – finanční příspěvky z fondu prevence	36
3.7	Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví – finanční příspěvky z fondu prevence	38
4	Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u modelových domácností.....	40
4.1	Modelové domácnosti	40
4.1.1	Komparace příspěvků – modelová domácnost č. 1	41
4.1.2	Komparace příspěvků – modelová domácnost č. 2	48
4.1.3	Komparace příspěvků – modelová domácnost č. 3	51
4.2	Dílčí závěr	53
	Závěr	54
	ANOTACE	56
	Seznam literatury a pramenů	57
	Seznam obrázků a tabulek	59
	Seznam příloh	60
	Přílohy.....	62

Úvod

Zdravotnictví v České republice spravuje stát. Stát hospodaří s veřejnými financemi a zajišťuje zdravotní péči pro obyvatele, a to jak z hlediska kvality, tak i dostupnosti. Zpětnou vazbou je pak úroveň zdraví obyvatel, která poukazuje na kvalitu zdravotních služeb, a tím i na úroveň státu samotného. Z ekonomického hlediska je zdraví obyvatel důležitým aspektem pro udržení či zvyšování míry ekonomicky aktivního obyvatelstva. Dílčím cílem státu je také snižování výdajů na zdravotní služby, které mají za poslední roky převážně vzrůstající tendenci pravděpodobně i proto, že jedním ze specifických znaků současného zdravotního stavu populace je rostoucí výskyt civilizačních onemocnění. Jedna z možností, která může v dlouhodobějším horizontu tento cíl postupně naplňovat je prevence, která je silně podporována ze strany Světové zdravotnické organizace i ze strany samotného státu. Z pohledu finanční náročnosti jsou preventivní opatření zpravidla výhodnější nežli léčba pacientů.

Zdravotnictví v České republice využívá systém veřejného zdravotního pojištění. Tato skutečnost ukládá zákonnou povinnost osobám narozeným, pracujícím či trvale pobývajícím na území České republiky mít zřízeno zdravotní pojištění. Zdravotní pojištění poskytuje sedm zdravotních pojišťoven, které navíc zřizují fondy prevence, ze kterých přispívají svým pojištěncům na poskytované preventivní programy pro všechny věkové kategorie. Jednotlivé pojišťovny však nabízejí nepatrně odlišnou nabídku příspěvků. Tato odlišnost spočívá převážně ve skladbě pojistného kmene či místě působnosti pojišťovny. Dále mohou vznikat odlišnosti v podobě výše příspěvků a podmínek čerpání. Taktéž mají pojišťovny právo měnit a přizpůsobovat nabídku svých preventivních programů vzhledem k aktuálnímu zdravotnímu dění či změnám ve státě. Výčet těchto skutečností je podnětem pro vypracování bakalářské práce na téma Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u vybraných typů domácností. Cílem práce je určit nejvhodnější zdravotní pojišťovnu z hlediska poskytovaných příspěvků z fondu prevence pro jednotlivé modelové domácnosti. Pro účely naplnění cíle jsou využity metody analýzy, komparace, rozhovoru a rozhodovací analýzy.

V první kapitole bakalářské práce jsou uvedeny základní pojmy související s prevencí, které uvádějí do řešené problematiky celé práce. Dále je popsán a vysvětlen systém fungování zdravotnictví v České republice. Druhá kapitola se věnuje zdravotním pojišťovnám a jejím právům a vztahům mezi sebou. Třetí kapitola se zabývá nabízenými příspěvky z fondu prevence jednotlivých zdravotních pojišťoven. Všechny

nabízené příspěvky jsou analyzovány a zpracovány do tabulek podle typu, věku a pohlaví pojištěnce. Práce vychází z informací platných k 1. 6. 2014 a byla dána k vazbě 9. 6. 2014. Čtvrtá kapitola je již věnována samotné komparaci příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u definovaných modelových domácností. Modelové domácnosti jsou vytvořeny na základě statistických údajů a současně tak, aby pokryly všechny typy a věkové kategorie pojištěnců. Samotná komparace probíhá tak, že k jednotlivým členům domácnosti je přiřazena nabídka příspěvků, která vznikla spojením nabídek všech pojišťoven odpovídající pohlaví a věkovému zařazení pojištěnce. Pro celkové vyhodnocení jsou definována hodnotící kritéria, kterým je přiřazena preference a váha a prostřednictvím rozhodovací matice je vyhodnocena nejvhodnější pojišťovna pro každého jedince.

1 Zdraví a postavení zdravotnictví ve státě

Oblast zdravotnictví, tak jako ostatní odvětví financované prostřednictvím veřejných financí, spravuje stát. Úlohou státu v oblasti zdravotnictví je zajišťovat dostupnost zdravotní péče. Taktéž by mělo být prioritou zlepšování kvality této péče, která je nezbytnou součástí pro veřejné zdraví populace a odráží celkovou vyspělost dané země. Svoji roli plní i v celoplošném monitorování zdravotního stavu a eliminaci škodlivých vlivů na zdraví obyvatelstva. Také dohlíží na finanční zdraví zdravotních pojišťoven, které jsou úzce spjaty s podporou zdraví obyvatel. Na základě těchto skutečností je tato kapitola věnována základním pojmům, které úzce souvisí s celou oblastí zdravotnictví a je třeba je lépe definovat.

1.1 Zdraví

Zdraví je jedna s nejdůležitějších a nejcennějších životních hodnot, kterou si každý člověk přináší na svět. Je to něco, co nám umožňuje prožít kvalitní a plnohodnotný život. Pojem zdraví je však lidmi vnímán různými způsoby. V dnešní době vnímá většina lidí své zdraví jako nepřítomnost nemoci, jako pocit kdy se cítíme být šťastní, plní sil. Zdraví je těžké definovat, avšak existuje jedna nejrozšířenější definice, která vystihuje tento pojem pravděpodobně nejlépe. Podle Světové zdravotnické organizace je zdraví: „stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody, nejen nepřítomnost nemoci nebo vady.“¹ Definice zdraví se vyvíjela společně s vývojem lidí, avšak tato definice je nejaktuálnější pro současnou dobu.

Zdraví je předpokladem a současně i podmínkou pro seberealizaci, naplňování životních cílů a vůbec prožití svého života podle vlastních představ a přesvědčení. Stává se tedy hlavním a velice důležitým prostředkem a potřebou pro prožití kvalitního života. Zdraví však není stálý stav, je to dynamický proces. V průběhu života se může zdraví poškodit a vzhledem k tomu, že není předmětem koupě ani prodeje bychom se měli o své zdraví starat.

1.2 Zdravotní stav

Zdravotní stav obyvatel vypovídá o vyspělosti daného státu, a tedy i životní úrovni v zemi. V České republice, tak jako v jiných státech, se zdravotní stav obyvatelstva v průběhu let mění, a to v důsledku působení určitých faktorů neboli determinant zdraví. „Determinanty zdraví lze definovat jako osobní, společenské a ekonomické faktory a

¹ Nováková, I., *Zdravotní nauka 2. díl*, s. 14.

faktory životního prostředí, které jsou vzájemně se ovlivňujícími proměnnými, a zároveň významně ovlivňují a určují zdravotní stav jedince, skupiny lidí nebo společnosti.² Tyto determinanty tedy umožňují posilovat a upevňovat zdraví (tzv. kladné determinanty) nebo naopak oslabovat a ohrožovat člověka na zdraví (tzv. záporné determinanty).

Mezi základní determinanty zdraví jsou zařazeny:

- Prostředí
- Genetický základ
- Životní styl
- Zdravotní péče

1.2.1 Prostředí

Životním prostředím rozumíme: „Pestrou komplexní paletu faktorů a procesů fyzikálního, chemického, biologického a sociálního charakteru, které se v nejrůznější podobě, kombinaci, intenzitě, expoziční době a v různém časovém odstupu svého vlivu uplatňují jako determinanty lidského zdraví.“³ Životní prostředí ovlivňuje zdravotní stav člověka z 20 %.⁴ Prostředí tedy představuje to kde žijeme, jak žijeme, jaké máme vzdělání či příjmy. To vše souvisí se zdravím a potvrzuje fakt, že bohatí lidé byli a stále jsou zdravější než lidé z chudých poměrů. Lépe si lze toto tvrzení představit na situaci, kdy člověk s vysokými příjmy, se vzděláním a žijící v ekonomicky vyspělém státě má zpravidla lepší zdravotní stav i právě díky dostupnosti zdravotní péče, nežli člověk žijící v rozvojové zemi téměř bez příjmů.

1.2.2 Genetický základ

Uvádí se, že genetický základ ovlivňuje zdravotní stav populace asi z 10-15 %.⁵ Jde o tzv. vnitřní determinantu, kterou každý člověk získává od svých rodičů a nelze ji ovlivnit. Genetická výbava může být ovlivněna například pohlavím nebo genetickými dispozicemi, kdy má člověk větší předpoklad výskytu určitého onemocnění.

² Janečková, H., Hnilicová, H., *Úvod do veřejného zdravotnictví*, s. 65.

³ Arnoldová, A., *Sociální zabezpečení I*, s. 206.

⁴ Srov. *tamtéž*.

⁵ Srov. *tamtéž*.

1.2.3 Životní styl

Životní styl nejpodstatněji působí na zdravotní stav populace, a to přibližně z 50 %.⁶ Tato determinanta je označována jako vnější, což znamená, že ji můžeme ovlivňovat. Životní styl souvisí se stravovacími návyky, dále sem patří stres, způsob bydlení, pohybová aktivita, návyky a závislosti či trávení volného času.

1.2.4 Zdravotní péče

Zdravotní péče je spojena s kvalitou a úrovní zdravotnictví ve státě. Taktéž je úzce spojena s pokrokem v medicíně. Zdravotní péče může ovlivnit naše zdraví z 10-15 %.⁷ V dnešní době lze tvrdit, že medicína je již na velmi vysoké úrovni, kdy lékaři dokáží vyléčit téměř vše. Na druhou stranu to také vede k neustálému zvyšování nákladů a výdajů na zdravotní péči.

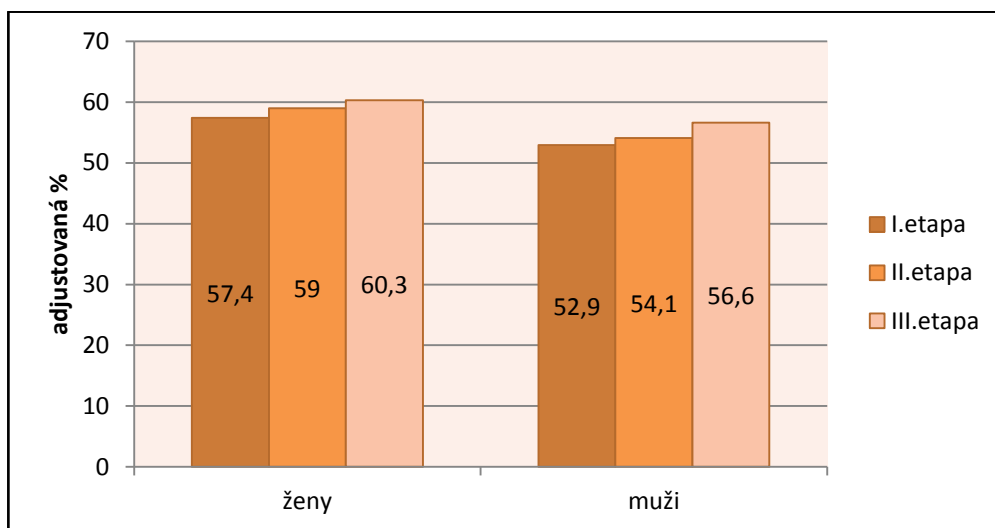
Jedním ze specifických znaků současného zdravotního stavu populace téměř na celém světě je rostoucí výskyt civilizačních chorob, které jsou také označovány jako nemoci moderní doby a životního stylu. Vznikají převážně špatným stravováním, zvýšenou mírou stresu, konzumací alkoholu, kouřením či nedostatkem pohybu a lze sem zařadit například nádorová a kardiovaskulární onemocnění, hypertenze, obezitu, cévní mozkové příhody apod.

Problematikou zdravotního stavu obyvatelstva v České republice ve vztahu k životnímu prostředí se dlouhodobě zabýval Státní zdravotní ústav, který na základě dotazníkového šetření vypracoval a následně zveřejnil studii s názvem Helen (Health, Life, Style and Environment). Šetření probíhalo ve třech etapách v letech 1998-2010 a mezi respondenty patřili muži i ženy ve věku 45-54 let žijící ve městě. První etapa proběhla v roce 1998-2002, druhá etapa v letech 2004 a 2005 a třetí etapa byla zahájena v roce 2009 a ukončena v roce 2010. Jedním z mnoha hodnocených zdravotních ukazatelů byly také dlouhodobé zdravotní obtíže trvající déle než 6 měsíců. Výsledkem šetření je, že v každé následující etapě se procento zdravotních obtíží u mužů i žen zvyšovalo.

⁶ Srov. *tamtéž*, s. 207.

⁷ Srov. *tamtéž*.

Obrázek 1 - Dlouhodobé zdravotní obtíže (v %)

Zdroj: Hodnocení zdravotního stavu Studie HELEN, SZÚ.

Graf znázorňuje zdravotní obtíže městských obyvatel trvající déle jak 6 měsíců. Lze vidět, že v každé následující etapě sledovaného období přibývalo respondentů, kteří uváděli zdravotní problémy. Z grafu je také patrné, že ženy uváděly zdravotní problémy častěji než muži. Převážně šlo o cévní a srdeční onemocnění a onemocnění pohybového aparátu.

1.3 Péče o zdraví a prevence

Péče o zdraví patří, jak již bylo uvedeno, mezi základní determinanty zdraví a je to „široce pojatý souhrn zdravotnických, organizačních, ekonomických, výchovných a dalších prostředků, opatření a aktivit, jejichž smyslem je chránit, upevňovat, rozvíjet a navracet lidem zdraví.“⁸ Péče o zdraví vyžaduje jak účast samotného jedince, tak účast státu, který péči zajišťuje. Rozumíme tím tedy veškeré aktivity, které přispívají ke zdraví.

Na jedné straně stojí samotný jedinec, který může upevňovat a podporovat své zdraví především zdravým životním stylem, který ovlivňuje jeho zdravotní stav až z 50 %. Na straně druhé stojí zdravotnictví, které můžeme charakterizovat jako odbornou část péče o zdraví. Zdravotnictví zahrnuje veškeré instituce, zdravotnická zařízení a orgány. Stát realizuje péči o zdraví především prostřednictvím zdravotní politiky. Tu si každý stát

⁸ Holčík, J., *Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost*, s. 89.

vytváří sám, ale je třeba uvažovat fakt, že „odrazem stavu vyspělosti dané země je její úroveň poskytované zdravotní péče.“⁹

1.4 Prevence

Každý člověk nese odpovědnost za své zdraví. To znamená, že určitým způsobem ručí za své jednání, které se dříve či později odrazí na jeho zdraví. Někteří si tento fakt uvědomují velice dobře a také podle toho jednají. Jsou motivováni skutečností, že zdraví má člověk jen jedno a lze jej poměrně snadno poškodit. Proto odpovědný člověk, který dbá na své zdraví, chce být zdravý a chce předcházet nemocem si k tomu také vytváří podmínky. Za odpovědného člověka můžeme tedy označit toho, kdo ví co zdraví škodí a co prospívá. Dále pak toho kdo má informace o tom, jak chránit a udržovat své zdraví a také toho, kdo se snaží eliminovat rizika vzniku nemoci.

Prevence je určitým klíčem ke zdraví. Jsou to činnosti, které napomáhají upevňovat a posilovat zdraví, předcházet onemocněním či úrazům. Preventivní činností je možné snižovat rizika vzniku nemoci, což ale vždy neznamená, že člověk nemůže onemocnět.

Preventivní činnosti můžeme rozdělit na dvě skupiny. První skupinu lze označit jako obecné preventivní činnosti. To jsou ty, které si může zajistit člověk sám, například v podobě zdravého způsobu života. Druhou skupinou jsou preventivní činnosti specifické. Specifické činnosti jsou „cíleně zaměřené na prevenci vzniku určité choroby, případně jejich následků.“¹⁰

Prevenci lze také rozdělit na tři fáze z časového hlediska, a to na prevenci primární, sekundární a terciální.

1.4.1 Primární prevence

Prevence primární je často označována jako první fáze prevence, nebo také jako hygienická prevence. Jde o komplexní ochranná opatření s cílem zamezit vznik nemoci, snižovat rizikové faktory a posílit zdraví populace. Primární prevence zabraňuje například šíření infekčních onemocnění, taktéž je její základní součástí zdravý životní styl, což znamená fyzickou aktivitu, co nejméně stresu či zdravou stravu. Do této fáze také vstupují zdravotní pojišťovny, které nabízejí z fondu prevence finanční podporu ve formě různých preventivních programů či příspěvků, které může pojištěnec čerpat dle nabídky své zdravotní pojišťovny. V případě, že se jedná o již zmíněné šíření infekčních

⁹ Nahodil, F. *Veřejné finance v České republice*, s. 90.

¹⁰ Čeledová, L., Čevela, R., *Výchova ke zdraví: vybrané kapitoly*, s. 35.

onemocnění, tak právě na tyto činnosti zpravidla dohlíží praktičtí lékaři a hygienici formou očkování, monitorování nebo výzkumu.

1.4.2 Sekundární prevence

V této fázi prevence již došlo k projevu určité nemoci či příznaku vzniku onemocnění. Cílem tedy je zabránit pokračování či zamezit dalšímu vývoji nemoci, jejím komplikacím a předcházet nepříznivým následkům. Tato prevence se provádí prostřednictvím preventivních prohlídek, které stanovuje stát na základě vyhlášky č. 70/2012 Sb., o preventivních prohlídkách. Tato vyhláška vymezuje typ preventivní prohlídky, interval, druh a obsah prohlídky, na který má jedinec bezplatný nárok.

1.4.3 Terciální prevence

V terciální prevenci jde o činnosti, které zamezí návrat onemocnění, dalšího šíření či vznik komplikací nemoci. Pacient tedy již prodělal určitou nemoc (popřípadě jeho onemocnění stagnuje) a veškeré aktivity jsou zaměřeny výlučně na aktuální stav pacienta. Do terciální prevence lze zařadit i rehabilitaci, někdy označovanou také jako návratná péče. Jde o léčebnou metodu, která má za úkol navracet schopnosti, které člověk ztratil následkem úrazu či nemoci. Rehabilitace napomáhá k dosažení předešlého zdravotního stavu člověka tak, aby byl opět soběstačný, mohl pracovat a starat se o sebe. „Rehabilitace může zahrnovat opatření pro zajištění a obnovu funkcí nebo opatření kompenzující ztrátu nebo absenci funkce nebo funkční omezení.“¹¹

Mezi preventivní metody řadíme také péči zvanou dispenzární. Jde o neustálý dohled lékaře nad pacientem, který má diagnostikovaný určitý druh onemocnění. Tímto způsobem předchází lékař možným komplikacím. Příkladem léčebné metody může být lázeňská péče.

Primární zájem na zdraví obyvatelstva a prevenci nemocí má stát, který na základě zdravotní politiky určuje rozsah činností, které jsou zaměřeny na posílení zdraví, zdravotní důsledky, monitorování výskytu nemocí, zdravotní stav obyvatel a vyhodnocování dat. Zdravotní politika státu je také úzce spjata s programy politických stran, a tím jsou její aktivity také ovlivněny (např. zavádění regulačních poplatků, privatizace nemocnic, nové zákony a vyhlášky). „Politika zaměřená na posílení a rozvoj zdraví může být úspěšná jen tehdy, když se nejen včas identifikují překážky a hledají účinné způsoby jejich odstraňování k provedení nápravy, ale především se překážkám

¹¹ *Tamtéž*, s. 47.

včas a zásadně předchází.“¹² Podporou veřejného zdraví jsou také nabízené preventivní programy různého zaměření, které jsou realizovány všemi zdravotními pojišťovnami v České republice.

1.5 Postavení zdravotnictví ve státě

Zdravotnictví zaujímá významnou roli ve veřejném sektoru, které zřizuje stát a hospodaří na základě veřejných financí. Ústředním orgánem je Ministerstvo zdravotnictví.

Zdravotnictví představuje tu část péče o zdraví, která je vykonávána profesionály a odborníky. „Jedná se o rezortní systém, který obsahuje soustavu zdravotnických zařízení, orgánů a institucí (spolu s lidmi, vybavením, poznatky a metodami).“¹³ Hlavní cíl zdravotnictví je především zaměřen na uspokojování zdravotnických potřeb populace a udržování funkčnosti zdravotnického systému, což je především předmětem plnění samotného státu. Pod pojmem udržování funkčnosti si můžeme představit celkovou koordinaci zdravotnického systému, především veškerých institucí, organizací a rezortů. Funkčnost systému znamená taktéž stav, kdy je zdravotnictví plně zaměřeno na podporu zdraví populace, na ochranu zdraví a přijetí odpovědnosti za zdraví obyvatel dané země.

Zdravotnictví se v každém státě může poněkud lišit. Státy mohou fungovat na odlišných způsobech intervence do zdravotnictví, na odlišném způsobu řízení a organizace zdravotnictví, způsobu financování a například rozsahem finanční spoluúčasti. Veškeré tyto oblasti jsou obsaženy a podrobněji popsány ve zdravotní politice státu. Přestože zdravotnictví funguje v každém státě poněkud odlišně, stále rozeznáváme dva základní modely zdravotních systémů, které v přizpůsobené formě danému státu používají všechny země. Jde o zdravotní systém veřejného zdravotního pojištění, který je uplatňován v České republice a systém privátního zdravotního pojištění.

1.6 Veřejné a privátní zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění je členěno na veřejné a privátní. Hlavní úlohou zdravotního pojištění, jak veřejného tak soukromého, je sdílení rizika. Lidé si zřizují pojištění v případě, kdy chtějí riziko vzniku úrazu či nemoci přenést, nebo lépe řečeno sdílet s jiným subjektem.

¹² Arnoldová, A., *Sociální zabezpečení I*, s. 220.

¹³ Holčík, J., *Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost*, s. 89.

1.6.1 Veřejné zdravotní pojištění

Princip fungování veřejného zdravotního pojištění tkví v tom, že jedinec odvádí určité procento z měsíčního příjmu, a tím se v případě náhlých větších zdravotních obtíží vyhne poměrně vysokým výdajům za zdravotní péči. V případě veřejného zdravotního pojištění, které je povinné také v České republice, jsou všichni občané a osoby s jinou státní příslušností zaměstnané u zaměstnavatele dané země povinni dle zákona mít uzavřené veřejné zdravotní pojištění.

1.6.2 Privátní zdravotní pojištění

Privátní zdravotní pojištění se vyznačuje svojí dobrovolností, tzn. není povinné. Privátní zdravotní pojištění si může zřídit osoba, která není povinna platit veřejné zdravotní pojištění nebo osoba, která sice má povinnost mít uzavřené veřejné zdravotní pojištění, ale z nějakého důvodu se chce připojistit. Příkladem toho může být rizikové povolání či záliba ve sportu s vyšší pravděpodobností vzniku úrazu. V České republice se například nejčastěji takto pojišťují osoby s vyššími příjmy. Důvodem je převážně vyšší cena pojištění.

Je třeba ještě podotknout fakt, že i veřejné zdravotní pojištění mohou nabízet nejen veřejné ale i soukromé subjekty.

1.7 Zdravotní systémy a jejich charakteristika

V současné době rozlišujeme dva základní modely zdravotních systémů. Jde o modely Bismarck a Beveridge, avšak téměř v žádném státě se nepoužívá tzv. čistý systém. Téměř v každém státě jde o jeden dominantní systém s rysy ostatních modelů, což v podstatě vytváří určitý unikátní systém v každém státě. Existuje i spousta obdobných forem těchto modelů, zvláště pak modelu Beveridge. Lze uvést například model Semaškův.

1.7.1 Beveridgeův model

Beveridgeův model vznikl po druhé světové válce a vytvořil jej britský ekonom William Beveridge. Tento model zdravotnictví je financovaný ze všeobecných daní obyvatel a patří mezi modely veřejného zdravotního pojištění. Beveridgeův model se vyznačuje principem solidarity a také tím, že zajišťuje a poskytuje zdravotní péči bez ohledu na finanční situaci jedince. Stát, který uplatňuje tento model zdravotnictví je zastáncem myšlenky, že zdravotní služby, a tedy i péči by měl zajišťovat sám. Typickým vzorem tohoto modelu zdravotnictví je National Health Service neboli Národní zdravotní služba

ve Velké Británii. „Tento model se vyznačuje univerzálním pojistným krytím populace s poskytováním zdravotní péče ve veřejných zdravotnických zařízeních.“¹⁴ Velká Británie však není jediným státem, který Beveridgeův model zdravotní péče používá. Tento model uplatňují také v Dánsku, Finsku, Norsku, ale i v Portugalsku, Španělsku, Itálii.

Ve všech těchto zmíněných státech se však fungování modelu Beveridge liší, protože jak již bylo zmíněno, všechny uváděné modely zdravotních systémů jsou v podstatě pouhou teorií fungování. V praxi je pak téměř pravidlem, že jednotlivé státy kombinují tyto modely či přizpůsobují a vytváří své vlastní.

1.7.2 Semaškův model

Semaškův model bývá označován jako krajní forma modelu Beveridge. Spolutvůrcem tohoto modelu je N. A. Semaško, který přišel s myšlenkou jednotného a centrálně řízeného státního zdravotnictví. Tento model vznikl již před druhou světovou válkou a „vyznačoval se úplným postátněním správy, financování i poskytování zdravotní péče.“¹⁵ To znamená, že se zde neposkytovaly žádné soukromé zdravotnické služby, a tím nevznikala jednotlivci možnost výběru. Po druhé světové válce používalo Semaškův model i Československo a spolu s ním i ostatní státy ve východní a střední Evropě.

1.7.3 Bismarckův model

Bismarckův model patří také jako model Beveridge do systému veřejného zdravotního pojištění. Tyto modely se však podstatně liší. Bismarckův model, jak již název napovídá, vytvořil německý kancléř Otto von Bismarck v roce 1883. Právě na jeho podněty vznikl první systém sociálního zabezpečení. Bismarckův model funguje tak, že každý jedinec musí být pojištěn a určitá část jeho příjmu se odvádí na zdravotní pojištění. V tomto modelu se uplatňuje rovnostářský přístup, což znamená, že každý jedinec má právo na vymezenou část zdravotní péče. Také je zde uplatňován princip solidarity, který má však jeden nedostatek. Vzhledem k tomu, že tento model uplatňuje právo každého na zdravotní péči, je tedy poskytována bez rozdílu jak těm, kteří se chovají zodpovědně ke svému zdraví tak i těm, kteří na své zdraví nedbají. „Neomezený princip solidarity vyvolává nežádoucí efekt v podobě zneužívání systému a nadměrné spotřeby zdravotnických služeb.“¹⁶

¹⁴ Němec, J., *Principy zdravotního pojištění*, s. 19.

¹⁵ *Tamtéž*, s. 20.

¹⁶ Ochrana, F., Pavel, J., Vítek, L., *Veřejný sektor a veřejné finance*, s. 125.

Tento model je momentálně nejrozšířenějším systémem zdravotnictví ve světě a používá se například v Belgii, Rakousku, Holandsku, samozřejmě v Německu, ale také v České republice.

1.7.4 Model zdravotnictví v USA

Model zdravotnictví, který je používán ve Spojených státech patří do systému soukromého zdravotního pojištění. Tento zdravotní systém neposkytuje žádný standard zdravotní péče pro obyvatele, a tudíž fungování tohoto modelu spočívá v dobrovolném pojištění. Péče o zdraví je zde chápána jako „věc individuální odpovědnosti každého jedince.“¹⁷

V roce 2013 však byla navrhována reforma zdravotnictví, která se týkala rozšíření pojistného krytí, a to povinně na všechny. Od roku 2014 je tato reforma v platnosti, a tudíž je každý občan USA zdravotně pojištěný.

¹⁷ Janečková, H., Hnilicová, H., *Úvod do veřejného zdravotnictví*, s. 107.

Tabulka 1 - Charakteristiky modelů statutárního zdravotního pojištění

	Bismarckův model	Beveridgův model	Semaškův model	Model privátního pojištění
Financování	příspěvky zaměstnavatelů a pojištěnců	daně, státní nebo municipální rozpočet	státní rozpočet	pojistné privátního pojištění
Řízení	samospráva ze zástupců zaměstnavatelů a pojištěnců	stát a jeho úřady	centrální vláda, ministerstvo zdravotnictví	privátní organizace - pojišťovny
Rozhodování o právech a povinnostech	zdravotní pojišťovny v rámci svých zákonných kompetencí	stát a jeho úřady	centrální vláda	práva nejsou zaručena, záleží na vztahu nabídky a poptávky
Pojistné pokrytí obyvatelstva	veškeré obyvatelstvo s možnými výjimkami	veškeré obyvatelstvo	veškeré obyvatelstvo	dříve svobodné rozhodnutí jednotlivce, nyní veškeré obyvatelstvo
Solidarita	určená konstrukcí pojistného	určená daňovým systémem	určená daňovým systémem	neexistuje nebo velmi omezená
Plánování sítě	stát a zdravotní pojišťovny	stát	stát	dříve neexistuje, nyní stát

Zdroj: Němec, 2008, s. 21, upraveno autorem.

Tabulka 1 zobrazuje stručný přehled všech uvedených modelů. Lze si povšimnout, že do všech uvedených modelů určitým způsobem zasahuje stát. Výjimkou není ani zdravotní pojištění soukromé. Stát vždy řídí, dotuje či provozuje zdravotní pojištění.

1.8 Zdravotnictví v ČR

Zdravotní systém v České republice využívá systém veřejného zdravotního pojištění a spadá převážně do modelu Bismarck, který byl již popsán v předešlé podkapitole.

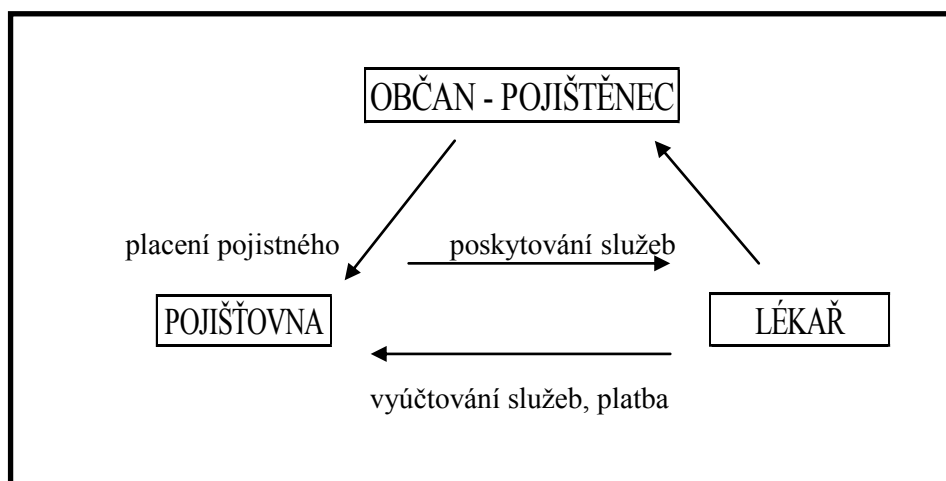
Na základě Listiny základních práv a svobod, která je součástí Ústavy ČR, má každý jedinec právo na určitý objem zdravotní péče, a tedy právo na ochranu svého zdraví.

„Stát má povinnost vytvořit takové podmínky, které umožní zajistit každému občanu kvalitní zdravotní péči srovnatelně dostupnou z hlediska místa, času i ekonomické náročnosti.“¹⁸

Model zdravotní péče v České republice je založen na veřejném zdravotním pojištění a můžeme jej označit jako model národního zdravotního pojištění. Znamená to, že každý jedinec má ze zákona povinnost platit zdravotní pojištění. Přesněji řečeno musí být pojištěný každý, kdo má trvalý pobyt v České republice a dále pak „osoby, které na území České republiky nemají trvalý pobyt, pokud jsou zaměstnanci zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky.“¹⁹ Výše odváděné částky na zdravotní pojištění se odvíjí od výše hrubé měsíční mzdy. Jde tedy o relativní podíl ze mzdy. Tyto měsíční odvody jsou však možné pouze u ekonomicky aktivních osob. Za nepracující osoby, kam patří například důchodci, nezaměstnaní a samozřejmě děti, platí zdravotní pojištění stát. V praxi to tedy vypadá tak, že lékaři mají uzavřenou smlouvu se zdravotními pojišťovnami a v případě, kdy ordinaci navštíví pacient, tedy pojištěnec, pak nemá tento pacient povinnost za výkony lékaře a zdravotní péči platit žádnou částku. Toto tvrzení již zcela neplatí od roku 2008, kdy byly zavedeny regulační poplatky.

Fungování celého vztahu mezi pojištěncem, lékařem a zdravotní pojišťovnou lépe vystihuje obrázek 2 níže.

Obrázek 2 – Trojúhelník vztahů ve zdravotním pojištění

Zdroj: Nahodil, 2009, s. 93.

¹⁸ *Tamtéž*, s. 127.

¹⁹ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Lze říci, že zdravotnictví v České republice má vícezdrojové financování. Jde o financování z odvodů pojištěnců, ze státního rozpočtu a také z přímých plateb osob za zdravotní péči. V tomto případě jde například o využití služeb soukromých lékařů, ale i platby regulačních poplatků.

Na zdraví obyvatelstva by především měl mít zájem samotný stát, a to z mnoha důvodů. Úroveň zdraví obyvatel především poukazuje na kvalitu zdravotních služeb, a tedy i na úroveň státu samotného, dále pak na ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Čímž je myšlen fakt, že pokud si lidé udržují přirozenou míru zdraví, pak mohou pracovat. Z ekonomického hlediska je pravděpodobně nejzásadnějším důvodem proč udržovat zdraví populace snižování výdajů na zdravotní služby, které se neustále zvyšují, a tím se dostávají mezi hlavní ekonomické problémy současné doby. O snižování výdajů se stát snaží formou různých preventivních programů, které jsou ekonomicky výhodnější nežli samotná léčba nemocného pacienta. Mezi další současné problémy především ekonomického směru je samotné zajišťování potřebných financí pro zdravotnictví, rostoucí náklady, které vznikají z neefektivního využívání financí či špatné přerozdělování finančních prostředků.

Výčet těchto hlavních důvodů, samozřejmě nejen těchto jmenovaných, vede k tomu, že každý stát stejně jako Česká republika má specifikovanou zdravotní politiku, kde jsou hlavními tématy právě zdraví, prevence, zlepšování zdravotního stavu populace, financování zdravotní péče či léková politika.

Právě již zmiňované výdaje na zdravotní služby jsou velice diskutovaným tématem posledních let. Podle posledních zveřejněných informací dosahují celkové výdaje na zdravotnictví za rok 2012 částku 293 635 mil. Kč. Z toho 5,3 % výdajů ze státního rozpočtu, 78,8 % ze zdravotního pojištění a 15,9 % ze soukromých výdajů. Lze konstatovat, že výdaje ze státního rozpočtu mají spíše klesající tendenci a naopak výdaje ze zdravotního pojištění spíše rostou.²⁰

Pro porovnání v roce 2011 šlo o částku 287 768 mil. Kč, což znamená, že se celkové výdaje zvyšují a dle zveřejněných informací Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR jsou výdaje za rok 2012 vůbec nejvyšší za posledních 6 let. Hlavní oblasti, na které jsou finanční prostředky vynakládány jsou především výroba léčiv, zdravotnické služby a věda a výzkum.

²⁰ Srov. *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR* [online]. [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/rocenky/zdravotnicka-rocenka-ceske-republiky>.

2 Zdravotní pojišťovny

Zdravotní pojišťovny jsou zřizovány zákonem za účelem poskytování zdravotního pojištění, které je v České republice povinné. Proto se tato kapitola věnuje vymezení pojmu pojištěnec, respektive kdo a kdy se stává pojištěncem, jaké jsou sazby zdravotního pojištění a kdy zdravotní pojištění zaniká. Dále se tato kapitola zabývá zdravotními pojišťovnami působícími v České republice z hlediska práva a vztahů mezi nimi.

2.1 Zdravotní pojištění a pojištěnec

V České republice je zavedeno veřejné zdravotní pojištění, tzn. že ze zákona vyplývá povinnost být účastníkem veřejného zdravotního pojištění.

Zdravotní pojištění vzniká:

- V případě, že jde o jedince s trvalým pobytem v České republice, pak se stává pojištěncem v den narození.
- V případě, že jde o jedince bez trvalého pobytu na našem území, pak se tato osoba stává účastníkem na zdravotním pojištění v den, kdy se stane zaměstnancem v ČR.
- V případě, kdy osoba získá trvalý pobyt v České republice.²¹

Plátcem pojistného je zaměstnavatel, pojištěnec a stát. Přičemž pojištěnec platí své zdravotní pojišťovně 4,5 % ze svých příjmů a zaměstnavatel zbylých 9 %. To ovšem platí v případě, kdy jde o fyzickou osobu, která je zaměstnancem. Dále jsou to pak osoby samostatně výdělečně činné a osoby s trvalým pobytem na území České republiky, za které ovšem neplatí pojistné stát. U osob samostatně výdělečně činných je výše pojistného 13,5 % z vyměřovacího základu, přičemž vyměřovací základ činí „50 % příjmu z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.“²² Minimální hranice vyměřovacího základu je dvanáctinásobek 50 % průměrné mzdy a maximální je sedmdesátinásobek průměrné mzdy. Další skupinou jsou osoby bez zdanitelných příjmů. Tyto osoby platí pojistné za kalendářní měsíc a vyměřovacím základem je minimální měsíční mzda. Stát je plátcem pojistného za nezaměstnané osoby, důchodce, nezaopatřené děti, příjemce rodičovského příspěvku, studenty, osoby pobírající dávku

²¹ Srov. Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²² Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

v hmotné nouzi, ženy na mateřské dovolené. Toto pojistné hradí stát ze státního rozpočtu ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu.

Tak jako v každém smluvním vztahu má také pojištěnec určitá práva a samozřejmě i povinnosti. Jedním z práv, které je spojeno s účastí na veřejném zdravotním pojištění je právo na výběr zdravotní pojišťovny, tu má pojištěnec možnost jednou za 12 měsíců změnit. Dalším právem, které se vztahuje k pojištěnci, je poskytnutí hrazených služeb a taktéž má možnost výběru poskytovatele těchto služeb. Další práva se vztahují k regulačním poplatkům, které byly v České republice zavedeny v roce 2008. Jde o právo na vystavení dokladu o zaplacení. Jako jedno z nejdůležitějších práv je považováno právo na dostupnost zdravotních služeb, a to jak z hlediska místa tak i času. Mezi povinnosti, které také pojištěnec má, patří především hrazení pojistného. Dále jsou to pak oznamovací povinnosti. Jde o povinnost oznámit novému zaměstnavateli, u které zdravotní pojišťovny je osoba přihlášená. Taktéž je povinná hlásit změnu pojišťovny. V případě ztráty průkazu pojištěnce má povinnost hlásit tuto skutečnost pojišťovně do 8 dnů.

Zánik zdravotního pojištění:

- Pojištěncem, a tedy i plátcem zdravotního pojištění přestává osoba být dnem, kdy přestala mít trvalý pobyt na území České republiky.
- Zdravotní pojištění také zaniká dnem úmrtí pojištěnce.
- Zaniká dnem, kdy osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, přestala být zaměstnancem.²³

2.2 Druhy zdravotních pojišťoven

V České republice realizují zdravotní pojištění především Všeobecná zdravotní pojišťovna, která má významné místo a roli v oblasti pojištění a dále pak resortní, podnikové, oborové či jiné zdravotní pojišťovny. K 1. 1. 2013 existuje sedm zdravotních pojišťoven, které působí na území České republiky a jsou to:

- Všeobecná zdravotní pojišťovna,
- Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky,
- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna,
- Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví,
- Zaměstnanecká pojišťovna Škoda,

²³ Srov. tamtéž.

- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky,
- Revírní bratrská pokladna.

2.2.1 Všeobecná zdravotní pojišťovna

Všeobecná zdravotní pojišťovna je upravena na základě zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky. Jedná se o právnickou osobu, která poskytuje zdravotní pojištění. Pojišťovna byla založena v roce 1992 a je zároveň největší zdravotní pojišťovnou ve státě. Počet jejích klientů se pohybuje kolem 6 milionů. Všeobecná zdravotní pojišťovna (dále jen VZP) jako jediná má i několik povinností, které přísluší pouze jí. Jde například o správu přerozdělovacího účtu, který slouží pro přerozdělování jak plateb od pojištěnců, tak i nákladů pojišťoven. Hlavním účelem tohoto přerozdělování je především vyrovnaní rozdílů mezi zdravotními pojišťovnami. Od roku 2005 jde o 100% přerozdělování. Dalším úkolem je vedení registru, kde jsou vedeny všechny pojištěné osoby. VZP taktéž přebírá všechny klienty, kteří nevyužili práva výběru zdravotní pojišťovny. Tyto osoby jsou automaticky přiděleny právě VZP.

VZP hospodaří na základě rozpočtu, který je tvořen příjmy a výdaji. „Rozpočet pojišťovny je sestaven a realizován tak, aby výdaje nepřevýšily příjmy pojišťovny v příslušném rozpočtovém roce.“²⁴

Příjmy Všeobecné zdravotní pojišťovny jsou tvořeny především vlastními zdroji, peněžními zdroji získanými od pojištěnců, zaměstnavatelů a státu samotného jako platba pojistného. Dále jsou to příjmy v podobě darů, pokuty a poplatky z prodlení. Mezi výdaje řadíme „ platby za úhrady zdravotní péče poskytované na základě veřejného zdravotního pojištění podle smluv uzavřených se zdravotnickými zařízeními.“²⁵ Výdajem jsou také náklady, které vznikly při ošetření či léčbě v zahraničí, dále výdaje spojené s činností pojišťovny a veškeré platby subjektům, se kterými má pojišťovna uzavřené smlouvy o finančním vypořádání.

Všeobecná zdravotní pojišťovna podobně jako ostatní pojišťovny vytváří několik fondů. Jde o následující fondy:

- Základní fond,
- Rezervní fond,
- Provozní fond,

²⁴ Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵ Arnoldová, A., *Sociální zabezpečení I*, s. 225.

- Fond majetku,
- Sociální fond,
- Fond reprodukce majetku,
- Fond prevence.

Základní fond slouží pro příjem plateb od pojištěnců a taktéž jsou z něj hrazeny veškeré smlouvané zdravotní služby. Ze základního fondu jsou také hrazeny náklady spojené s činností pojišťovny, a taktéž jsou z něj čerpány prostředky pro podporu ostatních fondů.

Dalším zmíněným fondem je fond rezervní, který má pojišťovna povinnost vytvářet a vkládat do něj 1,5 % ročního příjmu, který se na základě zůstatku v základním fondu převádí do fondu rezervního. Slouží také pro „krytí schodků základního fondu a ke krytí hrazených služeb v případě výskytu hromadných onemocnění.“²⁶ Poslední fond je fond prevence. Všeobecná zdravotní pojišťovna může vytvořit, a zpravidla jej zřizují všechny zdravotní pojišťovny v České republice, fond prevence. Příjmy do tohoto fondu plynou převážně z převodů mezi fondy, úroků, a záloh od pojištěnců na poskytované preventivní programy. Finanční prostředky z fondu prevence jsou využívány na podporu a zlepšování zdravotního stavu populace formou preventivních programů, které jsou hrazeny nad rámec veřejného zdravotního pojištění. Fond také slouží pro odhalování onemocnění, dále na „podporu projektů podporujících zvýšení kvality zdravotní péče, zdravý způsob života a zdraví pojištěnců.“²⁷

2.2.2 Resortní, oborové a podnikové zdravotní pojišťovny

Jak již bylo výše uvedeno, v České republice existuje sedm zdravotních pojišťoven, z nichž všechny, s výjimkou Všeobecné zdravotní pojišťovny, patří mezi zaměstnanecké pojišťovny. Aktuálně to jsou tedy Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, Zaměstnanecká pojišťovna Škoda, Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky a Revírní bratrská pokladna. Tyto pojišťovny potřebují k provádění své činnosti povolení od Ministerstva zdravotnictví, které musí mít předchozí vyjádření Ministerstva financí. Nesou status právnické osoby a jsou zapsány v obchodním rejstříku. Zaměstnanecké pojišťovny jsou

²⁶ Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²⁷ Tamtéž.

děleny podle zaměření na resortní, oborové a podnikové. Oborová zdravotní pojišťovna je pojišťovna, která nabízí zdravotní pojištění osobám, pracujícím ve stejném oboru. Resortní pojišťovna zaměřuje svou činnost na osoby v širším spektru. Jde převážně o osoby, které jsou zaměstnanci organizací a tyto organizace spadají pod jedno ministerstvo České republiky. Posledním druhem pojišťovny je zdravotní pojišťovna podniková. Jak již název napovídá, jedná se o pojišťovnu, která se zaměřuje zejména na pojištění osob pracujících v jednom podniku.

Zaměstnanecké zdravotní pojišťovny lze také slučovat, a to buď s jinou zaměstnaneckou zdravotní pojišťovnou nebo s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou. Podle druhu sloučení má rušená zdravotní pojišťovna také rozdílné povinnosti. Pokud jde o sloučení se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, pak má rušená pojišťovna povinnost tuto skutečnost oznámit Ministerstvu zdravotnictví. Pokud jde o druhý zmíněný případ, pak tento krok vyžaduje povolení pro samotné sloučení zaměstnaneckých pojišťoven od Ministerstva zdravotnictví po předešlém vyjádření Ministerstva financí. Dále pak jsou obě pojišťovny povinné předložit nový pojistný plán.

Z hlediska zdrojů příjmů a výdajů jsou zaměstnanecké pojišťovny a Všeobecná zdravotní pojišťovna v podstatě totožné. Příjmy plynou ze stejných zdrojů jako u VZP, a to z plateb pojištěnců, vlastních zdrojů, poplatků a sankcí a dále jsou to příjmy v podobě darů. Výdaje tvoří platby za zdravotní služby, které spadají do smluvního ujednání mezi pojišťovnou a poskytovatelem, výdaje na samotný chod pojišťovny, výdaje na vzniklé náklady léčení v zahraničí a také úhrada jiným zdravotním pojišťovnám.

Zaměstnanecké pojišťovny taktéž spravují několik fondů a mezi ně patří:

- Základní fond,
- Provozní fond,
- Sociální fond,
- Rezervní fond,
- Fond investičního majetku,
- Fond reprodukce investičního majetku.

Tak jako Všeobecná zdravotní pojišťovna i zaměstnanecké pojišťovny mají možnost vytvořit a spravovat fond prevence, který slouží pro stejné účely jako fond prevence u VZP.

3 Příspěvky z fondu prevence zdravotních pojišťoven

V České republice působí sedm zdravotních pojišťoven. Všechny tyto pojišťovny vytváří a spravují fond prevence, ze kterého přispívají svým pojištěncům na preventivní vyšetření, očkování či ozdravné pobyty. Každá zdravotní pojišťovna má však nepatrně odlišnou strukturu nabídky preventivních programů. Tato odlišnost spočívá převážně v místě působnosti zdravotní pojišťovny či ve skladbě pojistného kmene. Přesto se pojišťovny snaží nabízet ustálenou a neměnnou nabídku svých preventivních programů, ze které mohou pojištěnci příspěvky čerpat. Nutno však podotknout, že jednotlivé pojišťovny mohou nabízet různou výši příspěvku a odlišné podmínky čerpání.

3.1 Všeobecná zdravotní pojišťovna – finanční příspěvky z fondu prevence

Všeobecná zdravotní pojišťovna vznikla v roce 1992 a v roce 2012 evidovala 6 162 465 pojištěnců a tím se stává pojišťovnou s nejvyšším počtem klientů v ČR. Nejpočetnější skupinu pojistného kmene tvoří osoby v rozmezí 35-40 let, a to v počtu 482 723 pojištěnců. Průměrný věk pojištěnce je 43 let.

Celkové příjmy byly v roce 2012 ve výši 199 055,8 mil. Kč po přerozdělení a výdaje dosáhly částky 148 511,8 mil. Kč. Nejvyšší položku tvořily výdaje za zdravotní služby ve výši 142 392,8 mil. Kč. Z fondu prevence bylo čerpáno 426,9 mil. Kč. Z toho 257,3 byly náklady na zdravotní programy a 89 mil. Kč na pobyty ozdravné.²⁸

Všeobecná zdravotní pojišťovna nabízí rozsáhlou nabídku finančních příspěvků na prevenci a podporu zdraví zahrnující všechny věkové kategorie. Pojištěnci, kteří chtějí tyto výhody čerpat, musí být zaregistrováni v Klubu pevného zdraví, které je však bezplatné.

V kategorii dítě do 18 let pojišťovna nabízí z fondu prevence příspěvky, které zobrazuje Příloha 1. Příspěvek na kterékoliv zvolené očkování lze čerpat za předpokladu, že nejsou určeny na doplatek očkování levnější varianty stejného typu, které je za normálních okolností hrazeno z veřejného zdravotního pojištění. Taktéž nelze finanční příspěvek uplatnit na aplikaci očkovací látky, nýbrž na cenu zvoleného očkování. Pro děti jsou také nabízeny rehabilitační aktivity, které zahrnují i cvičení pro udržování či zlepšení zdravotního stavu. Konkrétně jde o masáže, solné jeskyně, saunu, inhalace. Cvičení, na které je poskytován roční příspěvek z fondu prevence až ve výši 500 Kč je zaměřeno proti bolesti zad, dále jde o kalanetiku, pilates, plavání. Pojišťovna také nabízí

²⁸ Srov. *Všeobecná zdravotní pojišťovna* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.vzp.cz/onas/dokumenty/vyrocní-zpravy>.

příspěvek na ozdravný pobyt. Podmínkou čerpání je však trvání pobytu v minimální délce čtyř po sobě jdoucích dnů.

Další skupinou jsou dospělí. Přehled finančních příspěvků pro dospělé znázorňuje Příloha 2. Tato skupina pojištěnců má možnost čerpat finanční příspěvky z fondu prevence ze zcela totožné nabídky očkování a stejné roční výši jako děti do 18 let. Podmínky čerpání jsou taktéž shodné. Dospělí mají rovněž nárok na příspěvek na rehabilitační a pohybové aktivity, jejichž nabídka je opět shodná s nabídkou pro děti do 18 let. Celková nabídka příspěvků je rozšířena pouze o příspěvek na vyšetření melanomu, jehož výše se odvíjí od metody vyšetření. Pokud se jedná o vyšetření optické, příspěvek se pohybuje až do výše 300 Kč. Pokud se jedná o vyšetření digitální, pak je částka až ve výši 500 Kč. Všeobecná zdravotní pojišťovna se také zaměřuje na kategorii matek, a to jak budoucích tak stávajících. Příspěvky pro budoucí matky se týkají oblastí předporodních kurzů a fyzických aktivit jako je cvičení a plavání. Výše finančního příspěvku je 500 Kč. Stávající matky mohou využívat nabídky pro své děti z nabídky kategorie děti do 18 let.

Poslední skupinou pojištěnců, na které pojišťovna zaměřuje pozornost, jsou dárci krve, plazmy a kostní dřeně. Výše příspěvků a výhod zobrazuje Příloha 3. Z kategorie dárcovství má možnost čerpat příspěvek každý, kdo alespoň jedenkrát v kalendářním roce daroval krev, plazmu či kostní dřeň. Příspěvek je maximálně 500 Kč a vztahuje se na rehabilitační aktivity a cvičení, jejichž druhy jsou totožné jako u nabídky rehabilitačních aktivit u dětí.

3.2 Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky – finanční příspěvky z fondu prevence

Vojenská zdravotní pojišťovna nabízí své služby od roku 1993 pojištěncům po celé České republice. K 1. 1. 2012 byl počet pojištěnců ve výši 625 638. Celkové příjmy za rok 2012 byly 12 561,2 mil. Kč po přerozdělení a celkové výdaje činily 12 501,8 mil. Kč. Nejvyšší položku výdajů představovaly výdaje na zdravotní služby (celkem 11 955,4 mil. Kč). V roce 2012 činily celkové náklady na prevenci hrazené z fondu prevence 64,8 mil. Kč. Z toho celých 48,9 mil. Kč bylo vynaloženo na zdravotní programy, přičemž nejvyšší částky byly vynaloženy na rehabilitační a pohybové aktivity, očkování proti infekčním onemocněním a příspěvky na plavání. Další

významnou nákladovou položkou byly ozdravné pobyty. Za rok 2012 byly příspěvky čerpány ve výši 13,6 mil. Kč.²⁹

Vojenská zdravotní pojišťovna, tak jako konkurenční pojišťovny, nabízí finanční příspěvky z fondu prevence, které jsou rozděleny do kategorií na děti, dospělé a příspěvky, které jsou určeny pro všechny pojištěnce.

Pro děti jsou nabízeny finanční příspěvky uvedené v Příloze 4. Děti mohou čerpat příspěvek na zubní rovnátka, a to ve výši až 1 200 Kč. Tento příspěvek je poskytován až do věku 20 let pojištěnce. Tato částka však lze čerpat pouze jednou za celou dobu léčby. Dalším nabízeným příspěvkem je příspěvek na vitamíny, který je také limitován věkem dítěte. Je určen pro děti od 2 do 15 let a částka je 200 Kč za rok. Dalšími nabízenými příspěvky v této kategorii je prevence sportovců. Pojišťovna přispívá částkou 200 Kč ročně. Pojišťovna také přispívá na pohybové aktivity jako je plavání a cvičení. Výše příspěvku se odvíjí od věku dítěte. Podmínkou pro čerpání výše jmenovaných příspěvků je pojištění jak dítěte, tak jeho zákonného zástupce u Vojenské zdravotní pojišťovny. Příspěvek na očkování nehrazené z veřejného zdravotního pojištění se vztahuje jak na vakcínu, tak na aplikaci látky a je možné jej využít na očkování proti všem závažným infekčním onemocněním. Příspěvkem až 1 000 Kč přispívá pojišťovna na ozdravné pobyty, které jsou organizované školou (lyžařský výcvik, škola v přírodě), pro možnost čerpání musí tento pobyt trvat nejméně 5 dní.

Pro uplatnění nároku na čerpání jakéhokoliv příspěvku je zapotřebí předložit doklad o úhradě zvolené preventivní aktivity, kde je jasně prokazatelné, že jde o pojištěnce právě této pojišťovny.

Pojišťovna nabízí také příspěvky pro pojištěnce nad 18 let. Přehled finančních příspěvků zobrazuje Příloha 5. Příspěvky na pohybové aktivity jako je plavání a cvičení lze poskytnou v maximální výši 250 Kč za rok. Na příspěvek na mamografické vyšetření mají nárok ženy ve věku 40-45 let ve výši 800. Tento příspěvek mohou čerpat jednou za dva roky. Dále pojišťovna přispívá částkou 1 500 Kč řidičům profesionálům do 50 let na vyšetření činnosti mozku.

V kategorii dospělých dále nabízí pojišťovna příspěvky pro dárce krve, plazmy a kostní dřeně. Příloha 6 zobrazuje přehled nabízených příspěvků. V tomto případě přispívá pojišťovna formou poukázek, a to za každé třetí dárcovství krve v hodnotě 300 Kč. Za dvacet odběrů je to poukázka v hodnotě 500 Kč, za čtyřicet odběrů 1 000 Kč a v

²⁹ Srov. *Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.wozp.cz/cs/o-pojistovne/tiskovy-servis/vyrocní-zpravy/>.

případě, kdy je pojištěnec nositelem ocenění Zlatý kříž Českého červeného kříže 1. třídy, tedy musí absolvovat 160 odběrů, pak je dárková poukázka v hodnotě 2 000 Kč. Za dárcovství kostní dřeně je poskytován příspěvek ve výši 2 000 Kč.

Vojenská zdravotní pojišťovna nabízí také specializované programy, které soustřeďují své příspěvky na rodinu, studenty a na prevenci proti kouření. Přehled příspěvků zobrazuje Příloha 7. Program Zdravá rodina je určen pro rodinu, jejichž členové jsou pojištěni u Vojenské zdravotní pojišťovny. Dítě může čerpat z příspěvků určených na prevenci proti úrazu až do výše 300 Kč. Zde je však možné čerpání pouze jednou za tři roky. Zbývající nabídka již není nijak limitována a je tedy možné čerpat příspěvek každoročně.

Podmínkou k poskytnutí příspěvku je nutnost doložení dokladu o úhradě či provedení úkonu, kde je prokazatelné, že jde o pojištěnce VOZP.

Program student je nabízen pro osoby studující na střední či vysoké škole. Opět je nutnou podmínkou pro čerpání doklad, který potvrzuje absolvování některého z uvedených druhů prevence. Taktéž je nutné doložit potvrzení o studiu.

Posledním nabízeným specializovaným programem, na který pojišťovna poskytuje příspěvek z fondu prevence, je odvykací kúra proti kouření. Příspěvek se však vztahuje pouze na léčebné prostředky, které byly aplikovány lékařem a zároveň jsou určeny pro podporu odvykání.

3.3 Česká průmyslová zdravotní pojišťovna – finanční příspěvky z fondu prevence

Česká průmyslová zdravotní pojišťovna se pod tímto názvem pohybuje na trhu od 1. 10. 2009 a působí po celé České republice. V roce 2012 pojišťovna evidovala v průměru 1 168 685 pojištěnců. Celkové příjmy pojišťovny za rok 2012 byly 17 816,4 mil Kč a celkové výdaje ve výši 16 782,9 mil Kč. Nejvyšší položku příjmů tvořilo pojistné z veřejného zdravotního pojištění, a to částka 12 262,9 mil Kč a nejvyšší výdaje byly vynaloženy za zdravotní služby, a to částka 16 063,9 mil Kč. Z fondu prevence byla za rok 2012 čerpána částka na preventivní programy ve výši 116,6 mil. Kč.³⁰

Česká průmyslová zdravotní pojišťovna nabízí svým pojištěncům finanční příspěvky z fondu prevence pro děti do 18 let, ženy i muže. Každá kategorie pojištěnců má vytvořené balíčky prevence, ze kterých je možné čerpat příspěvky pouze do stanovené

³⁰ Srov. Česká průmyslová zdravotní pojišťovna [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.cpzp.cz/clanek/50-0-Ekonomicke-informance.html>.

výše. Je zde možnost čerpání i více než jednoho příspěvku do výše limitu kategorie, avšak není možné čerpat z jiných kategorií pojištěnců – tedy nelze kombinovat čerpání příspěvků mezi kategoriemi pojištěnců.

V kategorii dětí má pojišťovna vytvořené balíčky v hodnotě 1 500 Kč, ze kterých je možno čerpat i více příspěvků, avšak pouze do stanovené výše. Přehled příspěvků zobrazuje Příloha 8. Česká průmyslová zdravotní pojišťovna nabízí pro děti do 18 let finanční příspěvek na všechna očkování, která nejsou hrazena z veřejného zdravotního pojištění, a to ve výši až 1 500 Kč. Dále pojišťovna nabízí příspěvek ve výši 1 500 Kč na školku v přírodě, na školu v přírodě a lyžařský výcvik. Podmínkou čerpání je pouze délka kurzu, a to minimálně 4 dny a období realizace kurzu, které musí být v průběhu školního roku. Příspěvkem 500 Kč přispívá pojišťovna rodičům novorozence, a to konkrétně na oblasti pohybu, potravin či kosmetiky pro novorozence. Další příspěvek se týká dětí, které mají diagnostikované onemocnění celiakie. Pojišťovna přispívá částkou až 1 500 Kč na potraviny, které neobsahují lepek či na ozdravný pobyt organizovaný pro tyto děti.

Také pro ženy pojišťovna nabízí široké množství příspěvků, které mohou v rámci prevence čerpat. Přehled nabízených příspěvků je zobrazen v Příloze 9. Veškeré uvedené příspěvky je možno čerpat pouze do stanovené výše pro kategorii žen, a to do 1 500 Kč. Současně musí být splněna věková podmínka pro čerpání příspěvku, kterou s sebou jednotlivé druhy preventivních vyšetření nesou. Pojišťovna umožňuje čerpání i více příspěvků, avšak pouze do daného limitu. Pro uznání příspěvku je nutno vždy předložit doklad o úhradě nejpozději do 2 měsíců.

Výše čerpání příspěvků v kategorii muži je taktéž zvolen na částku 1 500 Kč a jde o příspěvky, které jsou uvedené v Příloze 10. Pojišťovna přispívá na veškeré druhy preventivních očkovaní, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, a to až do výše 1 500 Kč. Příspěvek na prevenci rakoviny tlustého střeva je možno čerpat pouze jednou za dva roky. U pojištěnců s onemocněním celiakie přispívá pojišťovna částkou až 1 500 Kč na bezlepkové potraviny.

Česká průmyslová zdravotní pojišťovna nabízí také doplňkové finanční příspěvky, které jsou poskytovány nad limitní částku všech kategorií, tzn. nejsou započítány do stanoveného limitu. Jde především o dárce krve, plazmy a kostní dřeně. Také nabízí zvýhodněné ceny či zcela neplacené hodiny plavání pro své pojištěnce. Výše příspěvků zobrazuje Příloha 11. Příspěvky určené pro dárce jsou poskytovány bezpříspěvkovým dárčům a to vždy v hodnotě, která odpovídá počtu odběrů. Současně jsou určeny k

rehabilitačním aktivitám spojených s rekonvalescencí, dále pro preventivní očkování či využití stomatologické péče.

3.4 Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky – finanční příspěvky z fondu prevence

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky byla založena 1. 10. 1992 a má své pobočky ve všech krajích České republiky. V roce 2012 pojišťovna evidovala 1 188 262 pojištěnců. Celkové příjmy v uvedeném roce činily 23 227,2 mil. Kč po přerozdělení, přičemž nejvyšší položku tvořilo pojistné z veřejného zdravotního pojištění (22 373,3 mil. Kč) a celkové výdaje byly 23 235,9 mil. Kč. Tak jako v ostatních pojišťovnách, nejvyšší výdajovou položkou jsou výdaje za zdravotní služby. Za rok 2012 to byla částka 22 347,3 mil. Kč. Celkové náklady na prevenci dosahovaly v roce 2012 výše 97 mil. Kč. Vzniklé náklady na zdravotní programy byly ve výši 65,4 mil. Kč a 26,5 mil. Kč bylo vynaloženo na ozdravné pobyty.³¹

Fond prevence Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky se snaží nabízet příspěvky pro všechny věkové kategorie obyvatel. Podmínkou pro čerpání nabízených příspěvků je zřízení Karty života. Tato podmínka však neplatí pro kategorii studentů do 26 let a pro dárce krve, plazmy a kostní dřeně.

Pro kategorii dětí nabízí zdravotní pojišťovna příspěvky uvedené v Příloze 12. U zubních rovnátek se jedná pouze o jednu čelist, na kterou se vztahuje příspěvek ve výši 1 000 Kč. Pojištěnec však může čerpat příspěvek na obě čelisti, který pak bude ve výši 2 000 Kč. Vysokohorské a přímořské ozdravné pobyty se týkají pouze dětí, které mají zdravotní komplikace s kůží či dýchacími cestami. Nutno podotknout, že lze z fondu prevence čerpat jakýkoliv příspěvek, avšak pouze jeden příspěvek za rok. Tato podmínka se však nevztahuje na příspěvky na ozdravné vysokohorské a přímořské pobyty. Dále je zde lhůta pro proplacení příspěvku, která trvá 2 měsíce, avšak po celou dobu (tj. od výběru druhu příspěvku, realizace a následné proplacení) musí být pojištěnec registrován u této pojišťovny.

Pojišťovna má také vytvořený program speciálně pro studenty od 18 do 26 let, který zahrnuje příspěvky uvedené v Příloze 13. I zde však platí podmínka čerpání pouze jedenkrát za rok a v případě studenta v maximální výši 800 Kč. Nutno podotknout, že příspěvek na laserovou operaci očí ve výši 400 Kč se vztahuje pouze na jedno oko. V případě zákroku na obou očích se příspěvek navyšuje na 800 Kč.

³¹ Srov. *Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.zpmvcr.cz/pojistovna-211/vyrocní-zpravy/>.

Pro ženy nabízí zdravotní pojišťovna příspěvky, které jsou zaměřeny i pro těhotné či ženy s novorozenci. Jedná se o přehled příspěvků uvedený v Příloze 14. Tato příloha znázorňuje přehled finančních příspěvků, které jsou ve výši 400 Kč a jsou určeny na prevenci. Další příspěvky jsou ve výši až 800 Kč a jsou určeny pro těhotné či matky s novorozenci. V této kategorii je pro čerpání příspěvku nutné předložit těhotenský průkaz.

Další skupinou pojištěnců, která má možnost čerpat příspěvky ze zdravotní pojišťovny jsou muži a senioři. Pojišťovna nabízí příspěvky uvedené v Příloze 15. Pro muže je poskytován příspěvek ve výši až 400 Kč. Tento příspěvek mohou muži čerpat jednou ročně na zvolené vyšetření. Pro ženy a muže od 65 let je nabízený příspěvek ve výši 100 Kč, který lze využít na sportovní aktivity jako je plavání, kolektivní cvičení či nordic walking.

Zdravotní pojišťovna se zaměřuje také na oblast očkování, ze které mohou čerpat všichni pojištěnci, avšak výše částky je rozdílná. Pojištěnci do 26 let mají nárok na příspěvek ve výši až 500 Kč a ostatní, kteří spadají do věkové skupiny nad 26 let je příspěvek 300 Kč. Přehled nabídky příspěvků na očkování je uveden v Příloze 16. Všechny příspěvky se vztahují na očkování, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění a zároveň se částka vztahuje jak na nákup, tak i na samotnou aplikaci zvolené látky.

Další kategorie příspěvků se zaměřuje na prevenci proti onkologickým onemocněním. Nabídka zahrnuje preventivní vyšetření rakoviny plic, prsu, kožních nádorů a tlustého střeva viz Příloha 17. V případě prevence rakoviny prsu lze čerpat příspěvek ve výši 500 Kč pouze jednou za dva roky a pouze na vybraných pracovištích. Tato podmínka platí také pro preventivní vyšetření kožních nádorů.

Poslední kategorií, na kterou se vztahují příspěvky z fondu prevence jsou dárci krve, plazmy a kostní dřeně. Příloha 18 zobrazuje přehled příspěvků a výhod. U této kategorie neplatí podmínka čerpání příspěvku pouze jednou ročně tak jako u ostatních kategorií. Dárci jsou odměňováni podle počtu odběrů, a to buď multivitaminovým preparátem nebo finančním příspěvkem na rehabilitační aktivity. Pokud pojištěnec nevyužije tuto nabídku má dále možnost čerpat finanční příspěvek z kategorie očkování či prevence onkologických vyšetření, a to ve výši pro ně určené.

3.5 Revírní bratrská pokladna – finanční příspěvky z fondu prevence

Revírní bratrská pokladna je zaměstnaneckou zdravotní pojišťovnou se sídlem v Ostravě. Byla založena 1. 6. 1993 a k 1. 1. 2014 eviduje 428 109 pojištěnců. Pojišťovna působí převážně v ekologicky zatížených oblastech, což se odráží na skladbě pojištěnců, kteří jsou převážně ze severní Moravy, Slezska a střední Moravy. Celkové příjmy Revírní bratrské pokladny za rok 2012 činily 9 509,4 mil. Kč po přerozdělení. Největší položku tvořilo pojistné z veřejného zdravotního pojištění, a to částka 5 718 mil. Kč. Celkové výdaje za rok 2012 činily 7 697,1 mil. Kč. Zde tvořily největší položku výdaje za zdravotní služby, a to částka 7 334,9 mil. Kč. Celkové náklady na prevenci čerpané z fondu prevence byly v roce 2012 ve výši 65,6 mil. Kč. Největší položku nákladů tvořily finanční příspěvky na zdravotní programy jako jsou preventivní očkování, onkologické preventivní vyšetření a vyšetření zraku. Částka byla ve výši 37,8 mil. Kč.³²

Revírní bratrská pokladna zřizuje a spravuje fond prevence tak jako konkurenční zdravotní pojišťovny. Pro děti do 6 let nabízí pojišťovna nabídku příspěvků uvedenou v Příloze 19. Z kategorie dítě do 6 let může čerpat pojištěnec Revírní bratrské pokladny libovolný příspěvek z nabídky, a to až do výše 1000 Kč ročně. Existuje zde možnost navýšení limitu až na 1500 Kč. Navýšení limitu je možné pouze u pojištěnců do 18 let a to tak, že rodič, který je zároveň také pojištěncem Revírní bratrské pokladny, sníží svůj limit a převede jej na dítě. Dále platí, že příspěvek na očkování se vztahuje pouze na preventivní očkování, které není hrazeno z veřejného zdravotního pojištění a u finančního příspěvku na ozdravný pobyt je podmínka trvání pobytu minimálně 5 dní. Další kategorií pojištěnců je věková skupina od 7 do 18 let. Přehled finančních příspěvků poskytovaných zdravotní pojišťovnou zobrazuje Příloha 20. I v této kategorii lze uplatnit převod části limitu od rodiče na dítě, a to za stejných podmínek jako v kategorii dítě do 6 let. Také zůstává v platnosti podmínka trvání ozdravného pobytu minimálně 5 dní.

Revírní bratrská pokladna také zaměřuje pozornost na ženy a budoucí matky. Příloha 21 zobrazuje nabídku příspěvků, ze které lze čerpat právě pro tuto skupinu pojištěnců. Příspěvky lze čerpat ve stanovené výši pouze jednou ročně za předpokladu, že pojištěnec nemá dluh na pojistném. Tato podmínka ovšem platí pro čerpání kteréhokoliv příspěvku z fondu prevence. Z Přílohy 21 lze vyčíst, že věkové omezení

³² Srov. *Revírní bratrská pokladna* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.rbp-zp.cz/onas/vyrocní-zpravy/>.

pro čerpání příspěvku je dáno pouze u preventivního vyšetření osteoporózy a příspěvků na hormonální přípravky. Ostatní nabízené příspěvky jsou už bez dalších omezení.

Další kategorii pojištěnců tvoří pojištěnci starší 19 let. Pro tuto skupinu nabízí pojišťovna finanční příspěvky, jejichž přehled zobrazuje Příloha 22. Příspěvek na očkování se vztahuje na všechny druhy preventivních očkování, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Omezení je také dáno u příspěvku na laserovou operaci očí. Ten se nevztahuje na vyšetření před zákrokem, nýbrž na samotný zákrok. Dalším příspěvkem, který je také více specifikován, je příspěvek pro pojištěnce s diagnostikovaným onemocněním celiakie. Tento příspěvek je určen pro nákup vhodných potravin ve výši 1 000 Kč. Na ten však mají pojištěnci nárok pouze jednou ročně. Zbývající příspěvky jsou bez dalších omezení a specifikací.

Revírní bratrská pokladna také vytvořila speciální program, který se jmenuje Zdraví 90 a je zaměřený na preventivní zdravotní opatření, které podporuje zdraví a napomáhá svým pojištěncům k tomu, aby se jich co největší počet dožil 90 let. Podmínkou zařazení do tohoto programu je však věk pojištěnce, který nesmí přesáhnout 30 let. Členům tohoto programu jsou nabízeny finanční příspěvky, které jsou uvedeny v Příloze 23. Další podmínku, kterou si tento program žádá, je dodržování doporučovaných preventivních prohlídek. Příspěvek ve výši 500 Kč může pojištěnec využít na aktivity či zákroky uvedené v Příloze 23 a zároveň čerpat z jiné kategorie příspěvků, do které patří podle věku a pohlaví.

Revírní bratrská pokladna poskytuje také příspěvky pro dárce krve, plazmy a kostní dřeně. Přehled příspěvků zobrazuje Příloha 24. Tyto příspěvky mohou čerpat pojištěnci na ozdravné pobyty, na laserovou operaci očí, očkování či stomatologickou péči.

3.6 Zaměstnanecká pojišťovna Škoda – finanční příspěvky z fondu prevence

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda vznikla k 15. 10. 1992 a má sídlo v Mladé Boleslavi. Pojišťovna převážně působí ve Středočeském kraji a v roce 2012 evidovala 137 188 pojištěnců, kteří z 99 % pochází ze středních Čech. Za rok 2012 pojišťovna vykazovala celkové příjmy ve výši 3 122 mil. Kč po přerozdělení, přičemž největší položku příjmů tvořilo pojistné z veřejného zdravotního pojištění (částka 2 723,5 mil. Kč). Celkové výdaje v roce 2012 činily 2 977,9 mil. Kč a celých 2 822,9 mil. Kč bylo čerpáno na zdravotní služby. Z fondu prevence bylo celkem čerpáno 10 mil. Kč. Největší finanční

položky tvořily zdravotní programy, a to konkrétně prevence očkování (částka 4,9 mil. Kč) a prevence onkologických onemocnění (částka 5,2 mil. Kč).³³

Zaměstnanecká pojišťovna Škoda nabízí svým pojištěncům finanční příspěvky z fondu prevence, které jsou rozděleny podle věku a pohlaví. Pojištěnec tak může čerpat stanovenou výši příspěvku na zvolenou aktivitu či preventivní vyšetření jednou za rok. Finanční příspěvky určené pro děti zobrazuje Příloha 25. Na zubní rovnátka přispívá pojišťovna 800 Kč na jednu čelist, v případě potřeby rovnátek na obě čelisti pojišťovna přispívá navýšenou částkou o dalších 800 Kč.

Tak jako konkurenční pojišťovny i Zaměstnanecká pojišťovna Škoda směřuje příspěvky z fondu prevence na ženy a budoucí matky. Přehled nabídky příspěvků zobrazuje Příloha 26. Jednotlivé druhy příspěvků lze čerpat pouze do výše uvedené částky bez jakéhokoli věkového omezení s výjimkou mamografického a sonografického vyšetření, které je věkově omezeno. Příspěvek pro onkologicky nemocné je primárně určen pro nákup paruky.

Následující skupina finančních příspěvků, které tato pojišťovna nabízí, není cíleně zaměřena na určitou skupinu pojištěnců, avšak určité příspěvky jsou přímo určeny pro seniory nad 60 let viz Příloha 27. Příspěvek na odvykání kouření činí 300 Kč, avšak v tomto případě je možnost čerpání dvakrát do roka. Ostatní příspěvky lze čerpat pouze jednou ročně. Pod položku moderní léčebné metody se řadí lékařské zákroky, které jsou hrazeny nad rámec veřejného zdravotního pojištění, a které mohou být provedeny šetrnější metodou. Na tyto druhy zákroků přispívá pojišťovna částkou 1 500 Kč.

Dále se pojišťovna soustřeďuje na oblast očkování. Pojišťovna nabízí širokou nabídku finančních příspěvků na preventivní očkování, které není hrazeno z veřejného zdravotního pojištění. Příloha 28 znázorňuje přehled finančních příspěvků na jednotlivé druhy očkování. Pouze očkování proti klíšťové encefalitidě, proti žloutence typu A a B a očkování proti meningokoku nejsou limitovány věkem. Ze zbývajících druhů mohou čerpat pouze pojištěnci, kteří splňují věkový limit.

Tak jako konkurenční zdravotní pojišťovny, tak i Zaměstnanecká pojišťovna Škoda přispívá dárčům krve, plazmy a kostní dřeně. Příloha 29 zobrazuje výši příspěvků pro jednotlivé druhy. Podmínkou čerpání finančního příspěvku ve výši 600 Kč pro dárce je bezplatný odběr. Výši příspěvku může pojištěnec čerpat na pohybové či rehabilitační aktivity, doplňky stravy nebo na jiné zakoupené zdravotní potřeby.

³³ Srov. *Zaměstnanecká pojišťovna Škoda* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.zpskoda.cz/o-nas/vyrocní-zpravy>.

3.7 Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví – finanční příspěvky z fondu prevence

Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví je zaměstnanecká pojišťovna, která má pobočky po celé České republice a má sídlo v Praze. Za rok 2012 pojišťovna evidovala 702 555 pojištěnců. V roce 2012 vykazovala pojišťovna celkové příjmy ve výši 13 599,8 mil. Kč po přerozdělení. Největší položku tvořilo pojistné z veřejného zdravotního pojištění, a to ve výši 13 554,1 mil. Kč. Celkové výdaje za rok 2012 byly ve výši 13 365,9 mil. Kč. Z této částky celých 12 969,8 mil. Kč tvořily výdaje za zdravotní služby. Celkové náklady na prevenci onemocnění činily 78,7 mil. Kč. Celých 69,1 mil. Kč bylo vynaloženo z fondu prevence na zdravotní programy. Nejčastěji šlo o prevenci kardiovaskulárních onemocnění, onkologických onemocnění a preventivní očkování. Částka 6,2 mil. Kč pak byla vynaložena na ozdravné pobyty.³⁴ Oborová zdravotní pojišťovna každoročně nabízí finanční příspěvky z fondu prevence, které jsou určeny na prevenci onemocnění a může je čerpat každý pojištěnec. Pojišťovna používá tzv. Vitakonto, které má zřízené každý pojištěnec. Na toto konto pojištěnec získává kredity, které následně může čerpat na preventivní programy. Podmínkou čerpání příspěvků z fondu prevence se však pojištěnec zavazuje, že v této pojišťovně setrvá nejméně celý příští rok. Zároveň pojišťovna nabízí nejširší nabídku bezplatných preventivních vyšetření v České republice. Bezplatná vyšetření se vztahují na prevenci rakoviny plic, prsu, kůže, prostaty. Dále se pak jedná o prevenci kardiovaskulárních onemocnění a prevenci nádorů břišních orgánů.

První kategorií, pro kterou jsou příspěvky nabízeny, jsou děti do 18 let. Příloha 30 zobrazuje nabídku příspěvků. Příspěvek na očkování ve výši 300 Kč se vztahuje na všechna očkování, která nejsou hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Pojištěnec může tento příspěvek čerpat pouze jednou ročně. Ozdravný program, na který pojišťovna přispívá částkou až 3 500 Kč je zaměřený na zdravý životní styl a boj proti obezitě. Přímořský pobyt je určen pro věkovou kategorii od 7 do 15 let a je primárně určen pro děti trpící alergiemi, dýchacími obtížemi a pro děti s dočasným pohybovým omezením.

Při čerpání kteréhokoliv finančního příspěvku se pojištěnec zavazuje setrvat u této zdravotní pojišťovny celý následující kalendářní rok.

³⁴ Srov. *Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.ozp.cz/tiskove-centrum/vyrocní-zpravy>.

Pro dospělé nabízí pojišťovna příspěvky na očkování, na odvykací kúru a příspěvky pro onkologicky nemocné. Výše jednotlivých příspěvků zobrazuje Příloha 31. Příspěvek 300 Kč na očkování se vztahuje na všechny druhy očkování, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Na odvykání kouření pojišťovna přispívá částkou až 4 000 Kč, přičemž léčba musí probíhat ve specializovaných centrech. Posledním příspěvkem je příspěvek pro onkologicky nemocné pacienty, kteří mohou využít příspěvek na pomůcky, doplňky či aktivity, které jsou spojeny s tímto onemocněním. Jde například o paruky či lymfodrenáže.

Poslední skupinu tvoří příspěvky pro dárce krve, plazmy a kostní dřeně. Příloha 32 zobrazuje výše příspěvků. Pokud pojištěnec absolvoval 2 bezpříspěvkové odběry, má nárok na příspěvek ve výši 1 000 Kč. V případě, že je pojištěnec nositelem ocenění za dárcovství (80 odběrů), pak je částka ve výši 2 000 Kč. Dárci kostní dřeně mají nárok na příspěvek ve výši 3 000 Kč. Tyto příspěvky je možné využít na rehabilitační aktivity dle vlastního výběru, na vitamíny na rekonvalescenci, doplňky stravy či zdravotní pomůcky

4 Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u modelových domácností

V této kapitole jsou definovány modelové domácnosti, které jsou zvoleny tak, aby pokryly všechny typy a věkové kategorie pojištěnců a co nejširší spektrum nabídky preventivních programů zdravotních pojišťoven. K jednotlivým členům domácností je přiřazena nabídka příspěvků z fondu prevence, která odpovídá pohlaví a věkovému zařazení pojištěnce. Tato nabídka, která dále slouží jako podklad pro komparaci, vznikla spojením všech nabídek příspěvků jednotlivých zdravotních pojišťoven působících v České republice. Následně jsou jednotlivé příspěvky, respektive pojišťovny komparovány dle definovaných hodnotících kritérií.

4.1 Modelové domácnosti

Pro srovnání příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven jsou definovány tři modelové domácnosti, které odpovídají reálným domácnostem v České republice. Tyto domácnosti jsou voleny tak, aby pokryly veškeré věkové kategorie a typy pojištěnců. Předpokladem pro všechny domácnosti a jejich členy je, že jde o průměrně zdravé jedince.

Převážnou část hospodařících domácností v České republice tvoří úplné domácnosti (téměř 89 %³⁵) a dle údajů Českého statistického úřadu, které byly zveřejněny v roce 2013, tvoří nejčastěji úplnou rodinu tři členové. Jde o manžele (žena, muž), ekonomicky aktivní s jedním závislým dítětem.³⁶ Z tohoto důvodu je první modelová domácnost tříčlenná. Jde o ženu, muže a chlapce, tedy dítě do 18 let. Pro potřeby komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven byl věk manželů zvolen. Manželé jsou ve věku 40-59 let.

Druhou modelovou domácnost tvoří faktické manželství. Tyto domácnosti jsou nejčastěji tvořeny 2-3 členy, z toho je jedna ekonomicky aktivní osoba.³⁷ Nejčastější věk členů těchto faktických manželství je v rozmezí 25-39 let.³⁸ Vzhledem k tomu, že toto věkové rozhraní odpovídá i nejčastějšímu věku pro těhotenství v České republice, představuje druhou modelovou domácnost gravidní žena a muž – dárce krve, plazmy,

³⁵ Srov. Český statistický úřad [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/jake_je_slozeni_domacnosti_v_cr20130307.

³⁶ Srov. *Tamtéž* [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: [http://www.scitani.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/6E0026FD4A/\\$File/1900013557.pdf](http://www.scitani.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/6E0026FD4A/$File/1900013557.pdf).

³⁷ Srov. *Tamtéž* [online]. [cit. 2014-05-21].

³⁸ Srov. Český statistický úřad [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/jake_je_slozeni_domacnosti_v_cr20130307.

kostní dřevě. Muž – dárce je zvolen pro potřeby úplné komparace příspěvků, které pojišťovny nabízí.

Třetí, a zároveň poslední modelová domácnost je domácnost jednotlivce. Vzhledem ke statistickým údajům, tvoří domácnost jednotlivce žena nad 60 let.³⁹ Přehled finálních modelových domácností zobrazuje tabulka 2.

Tabulka 2 - Přehled modelových domácností

Modelové domácnosti			
Domácnost	Počet členů	Složení	Věk
Úplná domácnost	3	Žena	40-59
		Muž	40-59
		Dítě	do 18
Faktické manželství	2	Žena (těhotná)	25-39
		Muž (dárce)	25-39
Domácnost jednotlivce	1	Žena	nad 60

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.1 Komparace příspěvků – modelová domácnost č. 1

Na základě předešlého definování domácností tvoří první modelovou domácnost tři osoby. Jde o dítě do 18 let, ženu ve věku 40-59 let a muže, taktéž ve věku 40-59 let. Po předchozí analýze a zpracování nabídky příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven následuje fáze komparace. K jednotlivým potenciálním pojištěncům je přiřazena nabídka příspěvků, která odpovídá věkovému zařazení pojištěnce a vznikla spojením nabídek příspěvků všech pojišťoven působících v České republice.

Komparaci jednotlivých příspěvků z fondu prevence všech zdravotních pojišťoven pro věkovou kategorii dítě do 18 let zobrazuje následující tabulka.

³⁹ Srov. *Tamtéž* [online]. [cit. 2014-05-21].

Tabulka 3 - Komparace příspěvků (v Kč) - dítě do 18 let

Dítě do 18 let							
Příspěvek na:	Pojišťovna						
	VZP	VOZP	ČPZP	ZPMVČR	RBP	ZPŠ	OZP
Očkování proti chřipce	500	142	1 500	500	1 000	800	300
Očkování nehrazené z v.z.p.	500	500	1 500	500	1 000	1 000	300
Zubní rovnátka	500	1 200	1 000	1 000	1 000	800	-
Rehabilitační a sportovní aktivity	500	250	500	500	500	500	-
Kontaktní čočky	-	-	1 500	-	500	-	-
Celiakie	-	-	1 500	1 000	1 000	-	-
Sportovní prohlídka	-	200	1 500	-	500	500	-
Vitamíny	-	200	-	-	100	-	-
Ošetření zubů	-	-	-	-	500	-	-
Ozdravný pobyt	500	1 000	1 500	8 000	500	1 000	7 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnotící kritéria

Vzhledem k tomu, že srovnání a následné hodnocení příspěvků neprobíhá na konkrétním pojištění se všemi potřebnými údaji, nýbrž na potenciálním pojištění, který byl zvolen k účelům srovnání, a o kterém je známo pouze věkové rozmezí a pohlaví, jako kritéria hodnocení pojišťoven a jejich nabídky příspěvků se bere v úvahu rozsah nabídky prevence, na které se příspěvky vztahují, výše příspěvku, působnost pojišťoven a podmínky čerpání. K jednotlivým kritériím jsou zvoleny preference a váhy kritérií, které zobrazuje tabulka 4. Nutno podotknout, že uvedená kritéria a preference byly zvoleny na základě rozhovorů s respondenty a váhy kritérií se pohybují ve stupnici hodnocení 0-6. K účelům vyhodnocení je sledován tento rozsah hodnotící stupnice jako optimální.

Tabulka 4 - Hodnotící kritéria - dítě do 18 let

Hodnotící kritéria - dítě do 18 let			
Kritérium	Název	Preference kritéria	Váha kritéria
k1	rozsah nabídky prevence	1	6
k2	výše příspěvků	2	4
k3	působnost pojišťoven	4	2
k4	podmínky čerpání	3	3

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení

Z hlediska rozsahu nabídky příspěvků na prevenci, nabízí nejvíce příspěvků Revírní bratrská pokladna. Z celkových deseti nabízených příspěvků nabízí tato pojišťovna deset příspěvků. Nejhůře je na tom Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví. Tato pojišťovna nabízí pouze tři příspěvky. Na druhou stranu je průměrná výše příspěvku této pojišťovny nejvyšší. V tomto směru si také dobře vede Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR.

Z hlediska působnosti pojišťoven je omezena Revírní bratrská pokladna, která má své pobočky převážně na severní a střední Moravě a Slezsku. Také Zaměstnanecská pojišťovna Škoda nenabízí své služby po celé České republice. Soustřeďuje svoje pobočky převážně ve středních Čechách.

Zdravotní pojišťovny nabízí příspěvky, ale také si stanovují podmínky čerpání. V případě, že chce pojištěnec čerpat příspěvek z fondu prevence od Všeobecné zdravotní pojišťovny, musí být registrován v Klubu pevného zdraví. Tato registrace je však zdarma. Česká průmyslová zdravotní pojišťovna si ukládá podmínku v podobě omezení čerpání z více kategorií příspěvků. Pojištěnec může čerpat pouze z kategorie jemu určené. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví vyžaduje zřízení tzv. Vitakonta. Poté může pojištěnec příspěvky čerpat. Po vyplacení příspěvku dále ukládá pojištěnci podmínku setrvání v této pojišťovně minimálně celý následující rok. Neuvedené pojišťovny neukládají žádné specifické podmínky čerpání pro tuto kategorii pojištěnců.

V celkovém hodnocení všech stanovených kritérií, ke kterému byla využita rozhodovací matice viz Příloha 33, je nejvhodnější pojišťovnou Revírní bratrská pokladna.

Dalším členem této modelové domácnosti je žena ve věku 40-59 let. Srovnávané příspěvky byly opět voleny tak, aby odpovídaly typu a věkovému zařazení pojištěnce. Přehled jednotlivých příspěvků pro tuto kategorii pojištěnců zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 5 - Komparace příspěvků (v Kč) - žena 40-59 let

Žena							
Příspěvek na:	Pojišťovna						
	VZP	VOZP	ČPZP	ZPMVČR	RBP	ZPŠ	OZP
Očkování proti chřipce	500	142	1 000	300	1 000	300	300
Očkování nehrazené z v.z.p.	500	500	1 000	300	1 000	1 000	300
Laserová operace očí	-	-	1 500	-	1 000	-	-
Rehabilitační a sportovní aktivity	500	250	-	-	500	-	-
Prevence rakoviny kůže	500	-	-	500	-	-	-
Mamografické vyšetření	-	800	1 000	500	-	800	-
Vyšetření zrakového nervu	-	-	500	-	-	-	-
Sportovní prohlídka	-	-	1 500	-	500	-	-
Celiakie	-	-	1 500	-	1 000	1 500	-
Prevence osteoporózy	-	-	1 500	400	500	-	-
Sonografické vyšetření	-	-	-	400	-	250	-
Hormonální antikoncepce	-	-	-	400	-	-	-
Prevence trombózy	-	-	-	400	-	-	-
Prevence rakoviny plic	-	-	-	500	-	-	-
Prevence rakoviny tl. střeva	-	-	1 000	500	-	-	-
Ošetření zubů	-	-	-	-	500	-	-
Vitamíny	-	-	-	-	100	-	-
Kontaktní čočky	-	-	-	-	500	-	-
Příspěvek po onkologické léčbě	-	-	-	-	-	2 500	3 000
Odvykací kúra (kouření)	-	1 000	-	-	500	300	4 000
Genetické vyšetření	-	-	-	-	500	-	-
Hormonální přípravky	-	-	-	-	500	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnotící kritéria

V tomto případě jde o pojištěnce – ženu ve věkovém rozmezí 40-59 let. Vzhledem k tomu, že jsou k dispozici opět pouze dva údaje o pojištěnci, tvoří kritéria hodnocení rozsah nabídky prevence, na které se příspěvky vztahují, výše příspěvku, působnost pojišťoven a podmínky čerpání. Vzhledem k tomu, že k nejvýznamnějším a nejčastěji se vyskytujícím onemocněním dnešní doby patří onkologická onemocnění, a to především rakovina kůže a plic, u žen pak rakovina prsu a u mužů rakovina prostaty,⁴⁰ jsou zařazeny mezi hodnotící kritéria také nabídka příspěvků na prevenci onkologických

⁴⁰ Srov. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: www.uzis.cz/katalog/rocnky/zdravotnicka-rocenka-ceske-republiky.

onemocnění. K těmto kritériím jsou nadefinovány preference a váhy kritérií, které zobrazuje tabulka 6. Tato kritéria zůstávají v platnosti i pro posledního člena této modelové domácnosti.

Tabulka 6 - Hodnotící kritéria - žena, muž 40-59 let

Hodnotící kritéria - žena, muž 40-59 let			
Kritérium	Název	Preference kritéria	Váha kritéria
k1	rozsah nabídky prevence	2	5
k2	výše příspěvků	3	4
k3	působnost pojišťoven	5	2
k4	podmínky čerpání	4	3
k5	příspěvek na onkologická vyšetření	1	6

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení

Z hlediska množství nabízených příspěvků na prevenci se řadí na první místo Revírní bratrská pokladna. Z celkové nabídky porovnávaných příspěvků Revírní bratrská pokladna nabízí čtrnáct příspěvků z celkových 22. Nejméně příspěvků pak nabízí Všeobecná zdravotní pojišťovna. V průměru nabízí nejvyšší příspěvky Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví. Ovšem z hlediska rozmanitosti nabídky příspěvků se řadí tato pojišťovna k těm nejhorším společně s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou. Jako hodnotící kritérium pro skupinu dospělých je zvoleno také množství nabízených příspěvků na prevenci onkologických onemocnění.

Příspěvek na prevenci rakoviny kůže nabízí pouze dvě pojišťovny – Všeobecná zdravotní pojišťovna a Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví nabízí toto vyšetření zdarma. Příspěvek na mamografické vyšetření nabízí čtyři pojišťovny v různé výši. Nejvyšší příspěvek nabízí Česká průmyslová zdravotní pojišťovna. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví pak nabízí toto vyšetření opět bezplatně. Další příspěvky na preventivní onkologická vyšetření, do kterých patří prevence rakoviny plic a prevence rakoviny tlustého střeva nabízí také omezený počet zdravotních pojišťoven. Příspěvky na preventivní vyšetření rakoviny plic jsou nabízeny pouze od Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR. Příspěvek na prevenci rakoviny tlustého střeva nabízí Česká průmyslová zdravotní pojišťovna a Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví opět nabízí tato vyšetření zdarma.

Z hlediska působnosti zdravotních pojišťoven jsou omezeny pouze Revírní bratrská pokladna, která se soustřeďuje na oblasti Slezska a severní a střední Moravy a Zaměstnanecká pojišťovna Škoda má své pobočky převážně ve středních Čechách.

Podmínky čerpání příspěvků z fondu prevence má každá pojišťovna odlišné. Podmínkou čerpání ze Všeobecné zdravotní pojišťovny je nutná registrace v Klubu pevného zdraví, které je však zdarma. Česká průmyslová zdravotní pojišťovna ukládá podmínku v podobě omezení čerpání příspěvků z více než jedné kategorie. Pokud je pojištěnec pojištěn u Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR a chce čerpat příspěvky, musí mít zřízenou Kartu života. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví pak používá pro své pojištěnce tzv. Vitakonto, které je potřebné pro čerpání příspěvků. Dále ukládá podmínku setrvání pojištěnce u této pojišťovny celý následující rok od čerpání příspěvku. Neuvedené pojišťovny neukládají žádné specifické podmínky pro tuto skupinu pojištěnců.

Na základě zvolených kritérií, jejich preferencí a vah, byla zvolena pomocí rozhodovací matice jako nejvhodnější zdravotní pojišťovna pro ženy ve věku 40-59 let Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR viz Příloha 34.

Posledním členem první modelové domácnosti je muž ve věku 40-59 let. Opět je známo pouze věkové rozmezí pojištěnce a pohlaví. Srovnání příspěvků pro tuto kategorii pojištěnců zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 7 - Komparace příspěvků (v Kč) - muž 40-59 let

Muž							
Příspěvek na:	Pojišťovna						
	VZP	VOZP	ČPZP	ZPMVČR	RBP	ZPŠ	OZP
Očkování proti chřipce	500	142	1 500	300	1 000	300	300
Očkování nehrazené z v.z.p.	500	500	1 500	300	1 000	1 000	300
Rehabilitační a sportovní aktivity	500	250	-	-	500	-	-
Prevence rakoviny kůže	500	-	1 000	500	-	-	-
Otec u porodu	500	-	500	-	500	-	-
Prevence rakoviny tl. střeva	-	-	1 000	500	-	-	-
Prevence rakoviny prostaty	-	-	1 000	400	500	-	-
Vyšetření zrakového nervu	-	-	500	-	-	-	-
Laserová operace očí	-	-	1 500	-	1 000	-	-
Sportovní prohlídka	-	-	1 500	-	500	-	-
Celiakie	-	-	1 500	-	1 000	1 500	-
Prevence kardiovaskulárních onemocnění	-	-	-	400	-	-	-
Prevence rakoviny plic	-	-	-	500	-	-	-
Genetické vyšetření	-	-	-	-	500	-	-
Ošetření zubů	-	-	-	-	500	-	-
Odvykací kúra (kouření)	-	1 000	-	-	500	300	4 000
Vitamíny	-	-	-	-	100	-	-
Kontaktní čočky	-	-	-	-	500	-	-
Příspěvek po onkologické léčbě	-	-	-	-	-	2 500	3 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení

Z hlediska rozmanitosti nabídky příspěvků je nejvhodnější pojišťovnou Revírní bratrská pokladna. Nejméně příspěvků pak nabízí Vojenská zdravotní pojišťovna ČR a Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví. V průměru však nabízí nejvyšší příspěvky právě Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví společně s Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou. Z hlediska příspěvků na preventivní onkologická vyšetření je na tom nejlépe Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra, která nabízí příspěvky na všechna uvedená onkologická vyšetření. Dále nabízí příspěvky Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, a to na prevenci rakoviny kůže, tlustého střeva a plic. Zároveň jsou tyto příspěvky nejvyšší.

Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví pak všechna jmenovaná vyšetření nabízí bezplatně.

Jako podmínku čerpání z fondu prevence ukládá Všeobecná zdravotní pojišťovna členství v Klubu pevného zdraví, které je nezbytné pro možnost čerpání příspěvků. Česká průmyslová zdravotní pojišťovna ukládá podmínku v tom, že pojištěnec může čerpat pouze z jedné kategorie pojištěnců po celý rok. Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR vyžaduje pro čerpání příspěvků zřízení Karty života. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví pak vyžaduje zřízení Vitakonta a v případě čerpání příspěvku setrvání pojištěnce u této pojišťovny nejméně celý příští rok. Ostatní neuvedené pojišťovny jsou bez specifických omezení a podmínek.

Z hlediska působnosti pojišťoven je omezena Revírní bratrská pokladna a Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. V celkovém hodnocení je nejvhodnější zdravotní pojišťovna pro tuto skupinu pojištěnců Česká průmyslová zdravotní pojišťovna viz Příloha 35.

4.1.2 Komparace příspěvků – modelová domácnost č. 2

Druhou modelovou domácnost tvoří faktické manželství. Členy této rodiny tvoří těhotná žena ve věkovém rozmezí 25-39 let a muž – dárce krve, plazmy a kostní dřeně ve stejném věkovém rozmezí. Následující tabulka zobrazuje srovnání nabízených příspěvků pro těhotné ženy.

Tabulka 8 - Komparace příspěvků (v Kč) - těhotná žena

Těhotná žena							
Příspěvek na:	Pojišťovna						
	VZP	VOZP	ČPZP	ZPMVČR	RBP	ZPŠ	OZP
Pohybové aktivity	500	1 000	-	800	1 000	600	-
Předporodní kurzy	500	-	-	800	-	-	-
Vitamíny	-	100	-	800	1 000	600	-
Prevence v těhotenství	-	-	1 000	-	-	-	-
Ultrazvukové vyšetření	-	-	-	800	1 000	1 200	-
Epidurální analgesie	-	-	-	800	1 000	-	-
Cvičení po porodu	-	-	-	800	-	-	-
Plavání pro novorozence	-	-	-	800	-	-	-
Výbava pro novorozence	-	-	-	800	-	1 100	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnotící kritéria

Zvolená hodnotící kritéria jsou pro modelovou domácnost č. 2 a č. 3 totožná. Je hodnocen rozsah nabídky prevence a příspěvků, výše příspěvku, působnost pojišťoven a podmínky čerpání (zda zásadním způsobem omezují/neomezují čerpání příspěvku). U jednotlivých kritérií je zvolena preference a váha kritéria, které zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 9 - Hodnotící kritéria - těhotná žena, dárce, žena nad 60 let

Hodnotící kritéria-těhotná žena, dárce, žena nad 60 let			
Kritérium	Název	Preference kritéria	Váha kritéria
k1	rozsah nabídky prevence	1	6
k2	výše příspěvků	2	4
k3	působnost pojišťoven	4	2
k4	podmínky čerpání	3	3

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení

Celková nabídka příspěvků obsahuje devět položek, které jsou uvedeny v tabulce 8. Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR nabízí pro těhotné ženy osm příspěvků, čímž se řadí na první místo z hlediska rozsahu nabídky. Pojišťovna, která pro budoucí matky nenabízí žádné příspěvky z fondu prevence je Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví. V průměru nejvyšší příspěvky nabízí Revírní bratrská pokladna, která nabízí čtyři příspěvky a Česká průmyslová zdravotní pojišťovna – ta ovšem nabízí pouze jediný příspěvek.

Jako kritérium hodnocení je zvolena také působnost pojišťoven, tedy zda je pojišťovna dostupná osobám po celé České republice. Omezení představuje pouze Revírní bratrská pokladna a Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. Zbývající zdravotní pojišťovny působí po celé České republice.

Jako podmínku pro čerpání příspěvku si Všeobecná zdravotní pojišťovna stanovuje registraci v Klubu pevného zdraví a platnost těhotenského průkazu. Těhotenský průkaz je platnou podmínkou pro čerpání příspěvků u všech zdravotních pojišťoven. Česká průmyslová zdravotní pojišťovna ukládá svým pojištěncům podmínku v podobě omezení čerpání příspěvku z více kategorií. Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR vyžaduje zřízení Karty života a poslední pojišťovna, která ukládá pojištěnci specifické podmínky čerpání je Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank,

pojišťoven, stavebnictví. Tato pojišťovna vyžaduje zřízení Vitakonta, které následně umožňuje čerpání příspěvků.

Na základě rozhodovací matice je nejvýhodnější pojišťovnou pro tuto skupinu pojištěnců Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR viz Příloha 36.

Druhým členem této domácnosti je muž – dárce. Tento typ pojištěnců tvoří specifickou skupinu, která pojištěnci nese i spoustu výhod. Čerpání příspěvků či výhod není zpravidla časově omezeno na jeden rok jako u ostatních příspěvků. Příspěvky od jednotlivých pojišťoven se v některých případech výrazně odlišují. Následující tabulka zobrazuje srovnání příspěvků, které jednotlivé pojišťovny nabízí dárce krve, plazmy či kostní dřeně.

Tabulka 10 - Komparace příspěvků (v Kč) - dárce krve, plazmy, kostní dřeně

Muž - dárce krve, plazmy, kostní dřeně			
Pojišťovna	Dárce krve, plazmy		Dárce kostní dřeně
	Počet odběrů	Příspěvek	
VZP	1	500	500
VOZP	3	300	2 000
	20	500	
	40	1 000	
	160	2 000	
ČPZP	10	1 000	6 000
	20	2 000	
	40	3 000	
	80	3 500	
	120	4 000	
	160	4 500	
ZPMVČR	7	3 000	3 000
	40-160	6 300	
RBP	10	500	3 000
	40	1 000	
	80	1 500	
	120	3 000	
ZPŠ	1	600	10 000
	80	1 500	
OZP	2	1 000	3 000
	80	2 000	

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení

Z tabulky 10 je znatelné, že všechny zdravotní pojišťovny podporují své dárce v podobě finančních příspěvků na následnou rekonvalescenci. Jak již bylo uvedeno, některé příspěvky se svojí výší výrazně odlišují od druhých, a to především u dárcovství kostní dřeně. Nejvyšší příspěvek nabízí jednoznačně Zaměstnanecká pojišťovna Škoda. Nejnižší příspěvek pak poskytuje Všeobecná zdravotní pojišťovna. Lze si všimnout, že u příspěvků pro dárce krve a krevní plazmy rozlišuje každá pojišťovna jednotlivé stupně dárců podle počtu odběrů. Některé více podrobně než druhé. Nejširší rozlišení podle počtu odběrů má Česká průmyslová zdravotní pojišťovna. Ta své dárce oceňuje na všech stupních dárcovství dle Českého červeného kříže. Z hlediska podmínek čerpání příspěvku pro dárce požaduje Všeobecná zdravotní pojišťovna členství v Klubu pevného zdraví. Na druhou stranu poskytuje svým bezpříspěvkovým dárcům (2 odběry) 35 dní cestovního zdravotního pojištění zdarma. Zaměstnanecká pojišťovna Škoda neukládá žádné specifické podmínky svým dárcům, ale nabízí výhodu v podobě 30 dnů cestovního pojištění zdarma. Platí to pro dárce, kteří absolvovali 80 bezpříspěvkových odběrů. Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví požaduje pro čerpání příspěvku zřízení Vitakonta a následné setrvání pojištěnce celý následující rok v této pojišťovně. Neuvedené pojišťovny neukládají dárcům žádné specifické podmínky.

Jako poslední hodnotící kritérium je zvolena působnost pojišťovny. Revírní bratrská pokladna a Zaměstnanecká pojišťovna Škoda nepůsobí po celé České republice, tudíž některým potenciálním dárcům krve, plazmy a kostní dřeně to poněkud znesnadňuje čerpání příspěvku.

Celkové srovnávání a hodnocení této skupiny příspěvků je poněkud složitější, a to z toho důvodu, že je hodnoceno více příspěvků dohromady (dárce krve, plazmy, kostní dřeně). Avšak vzhledem k nadefinovaným kritériím vychází jako nejvýhodnější pojišťovna pro dárce krve, plazmy či kostní dřeně Česká průmyslová zdravotní pojišťovna viz Příloha 37.

4.1.3 Komparace příspěvků – modelová domácnost č. 3

Třetí a zároveň poslední modelovou domácnost tvoří domácnost jednotlivce. Jde o ženu ve věku nad 60 let. Nutno podotknout, že nabídka pro tuto věkovou kategorii pojištěnců je značně omezena především v oblasti prevence onkologických onemocnění, a to z toho důvodu, že již mnoho preventivních vyšetření a aktivit je již hrazeno z veřejného

zdravotního pojištění. Následující tabulka zobrazuje srovnání nabízených příspěvků pro pojištěnce – ženy nad 60 let.

Tabulka 11 - Komparace příspěvků (v Kč) - žena nad 60 let

Žena - nad 60 let							
Příspěvek na:	Pojišťovna						
	VZP	VOZP	ČPZP	ZPMVČR	RBP	ZPŠ	OZP
Očkování proti chřipce	500	142	1 000	300	1 000	300	300
Očkování nehrazené z v.z.p.	500	500	1 000	300	1 000	1 000	300
Pohybové aktivity	500	250	-	100	500	500	-
Prevence osteoporózy	-	-	1 500	400	500	-	-
Vitamíny	-	-	-	-	100	-	-
Prevence úrazu	-	-	-	-	-	500	-
Celiakie	-	-	1 500	-	1 000	1 500	-
Prevence rakoviny kůže	500	-	1 000	500	-	-	-
Prevence rakoviny tl. střeva	-	-	1 000	500	-	-	-
Laserová operace očí	-	-	1 500	-	1 000	-	-
Prevence trombózy	-	-	-	400	-	-	-
Prevence rakoviny plic	-	-	-	500	-	-	-
Odvykací kúra - kouření	-	-	-	-	500	300	4 000
Příspěvek pro onkologicky nemocné	-	-	-	-	-	2 500	3 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyhodnocení

Na základě přehledu, který zobrazuje tabulka 11 je patrné, že nejširší nabídku příspěvků pro tuto kategorii pojištěnců poskytuje Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR a Revírní bratrská pokladna. Nejužší nabídku poskytuje Vojenská zdravotní pojišťovna ČR. V průměru nejvyšší příspěvky nabízí Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví. To ovšem způsobují velmi vysoké příspěvky na odvykací kúru a příspěvek pro onkologicky nemocné. Co se týká rozmanitosti nabídky, řadí se tato pojišťovna spíše k těm slabším. Vysoké příspěvky také nabízí Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, která zároveň nabízí pro své pojištěnce i širší spektrum nabídky příspěvků.

Pro čerpání z fondu prevence si pojišťovny ukládají rozdílné podmínky. Všeobecná zdravotní pojišťovna si ustanovila podmínku v podobě registrace do Klubu pevného zdraví. Až poté má možnost pojištěnec příspěvky čerpat. Česká průmyslová zdravotní pojišťovna ukládá jako podmínku svým pojištěncům čerpání pouze z jedné kategorie

příspěvků, tudíž nelze, aby pojištěnec kombinoval čerpání příspěvků z více kategorií. Pro čerpání příspěvků z fondu prevence Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR je nutnost zřízení Karty života. Poslední specifické omezení přináší Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven, stavebnictví. Pro čerpání příspěvků musí být pojištěncům zřízeno Vitakonto a setrvání v této pojišťovně minimálně celý následující rok od čerpání příspěvku. Neuvedené pojišťovny neukládají žádné specifické podmínky. Omezení působnosti pojišťoven se týká pouze Revírní bratrské pokladny a Zaměstnanecké pojišťovny Škoda.

Na základě rozhodovací matice vychází jako nejvýhodnější pojišťovna pro tuto kategorii pojištěnců Česká průmyslová zdravotní pojišťovna viz Příloha 38.

4.2 Dílčí závěr

Po dílčím hodnocení každé definované modelové domácnosti a jejich jednotlivých členů lze konstatovat, že pojistit všechny členy různého věku a pohlaví v jedné domácnosti u stejné zdravotní pojišťovny nepřináší vždy výhody pro každého. Důkazem toho je modelová domácnost č. 1. Jako nejvýhodnější pojišťovna pro dítě do 18 let je vyhodnocena Revírní bratrská pokladna. Druhým členem je žena ve věku 40-59 let. Pro tuto skupinu pojištěnců je zvolena jako nejvýhodnější Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR. Pro posledního člena této domácnosti je vybrána Česká průmyslová zdravotní pojišťovna. Druhou modelovou domácnost tvořila těhotná žena, pro kterou je zvolena jako nejvýhodnější Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR. Druhým členem je dárce krve, plazmy, kostní dřeně. Pro tento typ pojištěnců je z hlediska zvolených hodnotících kritérií nejvhodnější Česká průmyslová zdravotní pojišťovna. Poslední domácnost tvořila žena nad 60 let. V tomto případě je nejvhodnější také Česká průmyslová zdravotní pojišťovna.

Na základě předešlého srovnávání a hodnocení jednotlivých příspěvků, respektive pojišťoven, se některé zdravotní pojišťovny mohou jevit jako nepřiliš výhodné pro kohokoliv. Avšak toto tvrzení není korektní. Zdravotní pojišťovny jsou do jisté míry v konkurenčním vztahu, a tudíž si svoji konkurenci velice dobře hlídají. Komparace probíhala na předem stanovených potenciálních pojištěncích s omezeným počtem osobních údajů, a tím je celé hodnocení pojišťoven limitováno. Skutečností však zůstává, že pro každý typ, věk a pohlaví pojištěnce je vhodná jiná zdravotní pojišťovna.

Závěr

V úvodu práce byly uvedeny důvody pro vypracování bakalářské práce na téma Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u vybraných typů domácností. Cílem práce bylo určit nejvhodnější zdravotní pojišťovnu z hlediska poskytovaných příspěvků z fondu prevence pro jednotlivé modelové domácnosti. Tohoto cíle bylo také dosaženo.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, a to na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsou objasněny základní pojmy související s řešenou problematikou jako je zdraví, prevence a zdravotní péče. V kapitole je kladen důraz na roli státu jako na zřizovatele zdravotnictví v České republice, který má také na starost zabezpečení a dostupnost zdravotní péče pro obyvatele. Dále je popsán systém fungování zdravotnictví v České republice a role občanů v něm, a to především z právního hlediska. Opět je také poukázáno na funkci státu jako na nedílnou součást fungování zdravotnického systému. Obsahem druhé kapitoly jsou zdravotní pojišťovny, které zprostředkovávají zdravotní pojištění pro občany a osoby pobývajících a trvale žijících na území České republiky. Jsou vymezeny základní vztahy mezi pojišťovnami a jejich práva a povinnosti.

Praktická část uvádí nejdříve ekonomické údaje zdravotních pojišťoven. Dále se tato kapitola zabývá analýzou a popisem příspěvků z fondu prevence všech pojišťoven působících v České republice. Příspěvky jednotlivých pojišťoven jsou zpracovány do tabulek dle typu a věku pojištěnce, které dále slouží jako podklad pro komparaci. Poslední kapitola se věnuje samotné komparaci příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u definovaných modelových domácností. Modelové domácnosti byly vytvořeny na základě statistických údajů a současně tak, aby pokryly všechny typy a věkové kategorie pojištěnců. Přestože téma zní Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u vybraných typů domácností, komparace probíhala u jednotlivých členů domácností samostatně. Dosažené výsledky lze charakterizovat jako předpokládané. Na základě dílčí komparace a vyhodnocení u jednotlivých členů domácností lze konstatovat, že zřízení zdravotního pojištění všech členů jedné domácnosti u stejné zdravotní pojišťovny nepřináší výhody pro všechny členy. Důkazem toho je výsledek výzkumné části práce. V první modelové domácnosti byla vyhodnocena jako nejvhodnější pojišťovna pro dítě do 18 let Revírní bratrská pokladna. Druhým členem této domácnosti byla žena ve věkovém rozmezí 40-59 let. Pro tuto kategorii pojištěnců byla vyhodnocena jako nejvhodnější Zdravotní pojišťovna

ministerstva vnitra ČR. Posledním členem této domácnosti byl muž ve věku 40-59 let. Jako nejvhodnější pojišťovna byla vyhodnocena Česká průmyslová zdravotní pojišťovna. Druhou modelovou domácnost tvořila těhotná žena a muž – dárce krve, plazmy, kostní dřeně. Pro těhotné ženy byla vyhodnocena jako nejvhodnější Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR a pro dárce to pak byla Česká průmyslová zdravotní pojišťovna. Poslední modelovou domácnost tvořila žena nad 60 let. Pro tuto kategorii pojištěnců byla vyhodnocena jako nejvhodnější Česká průmyslová zdravotní pojišťovna.

Na základě předešlé analýzy zdravotních pojišťoven a jimi nabízených příspěvků lze tedy konstatovat, že všechny zdravotní pojišťovny působící v České republice nabízí z fondu prevence příspěvky na preventivní programy, avšak každá z nich se zaměřuje na jiný typ a věkovou kategorii pojištěnců, pro kterou nabízí širší nabídku příspěvků a výhod.

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Bočáňová Simona
Instituce:	Moravská vysoká škola Olomouc
Název práce v českém jazyce:	Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u vybraných typů domácností
Název práce v anglickém jazyce:	Comparison of Contributions from the Prevention Fund of Health Insurance Companies in Selected Types of Households
Vedoucí práce:	Ing. Jolana Kvíčalová
Počet stran:	61
Počet příloh:	38
Rok obhajoby:	2014
Klíčová slova v českém jazyce:	zdravotní pojišťovna, fond prevence, pojištěnec, preventivní program, příspěvek,
Klíčová slova v anglickém jazyce:	Health Insurance Company, Prevention Fund, insured Person, preventive Program, Contribution

Téma bakalářské práce je Komparace příspěvků z fondu prevence zdravotních pojišťoven u vybraných typů domácností. Z počátku se práce věnuje dané problematice z teoretického hlediska. Následně analyzuje příspěvky z fondu prevence jednotlivých zdravotních pojišťoven, které dále slouží jako podklad pro komparaci u modelových domácností. Závěrečná část práce řeší vyhodnocení nejvhodnější zdravotní pojišťovny pro daný typ pojištěnce.

The topic of my bachelor's thesis is Comparison of contributions from the prevention fund of health insurance companies in selected types of households. First of all my work is engaged in my topic from theoretical point of view. After that there are analysed contributions from the prevention fund of health insurance companies. These contributions are served like source for comparison at simulated households. Final part of my work is engaged in evaluation of the most suitable health insurance company for specific type of insured person.

Seznam literatury a pramenů

Literatura

- [1] ARNOLDOVÁ, Anna. *Sociální zabezpečení I.* 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3724-9.
- [2] ČELEDOVÁ, Libuše a Rostislav ČEVELA. *Výchova ke zdraví.* 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3213-8.
- [3] HOLČÍK, Jan. *Systém péče o zdraví a zdravotní gramotnost.* 1. vydání. Brno: MSD, spol. s.r.o., 2010. ISBN 978-80-210-5239-0.
- [4] JANEČKOVÁ, Hana a Helena HNILICOVÁ. *Úvod do veřejného zdravotnictví.* 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7367-592-9.
- [5] NĚMEC, Jiří. *Principy zdravotního pojištění.* 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2628-1.
- [6] NAHODIL, František a kolektiv. *Veřejné finance v České republice.* 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-162-5.
- [7] NOVÁKOVÁ, Iva. *Zdravotní nauka 2. díl.* 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3709-6.
- [8] OCHRANA, František a Jan PAVEL, Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit.* 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [9] Zákon č. 48/1997 Sb., *o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.*
- [10] Zákon č. 551/1991 Sb., *o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.*

[11] *Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.*

Internetové zdroje

[12] *Česká průmyslová zdravotní pojišťovna* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.cpzp.cz/clanek/50-0-Ekonomie-informance.html>.

[13] *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/jake_je_slozeni_domacnosti_v_cr20130307.

[14] *Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.ozp.cz/tiskove-centrum/vyrocni-zpravy>.

[15] *Revírní bratrská pokladna* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.rbp-zp.cz/o-nas/vyrocni-zpravy/>.

[16] *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR* [online]. [cit. 2014-05-21]. Dostupné z: www.uzis.cz/katalog/rocenky/zdravotnicka-rocenka-ceske-republiky.

[17] *Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.wozp.cz/cs/o-pojistovne/tiskovy-servis/vyrocni-zpravy/>.

[18] *Všeobecná zdravotní pojišťovna* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.vzp.cz/o-nas/dokumenty/vyrocni-zpravy>.

[19] *Zaměstnanecká pojišťovna Škoda* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.zpskoda.cz/o-nas/vyrocni-zpravy>.

[20] *Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky* [online]. [cit. 2014-05-27]. Dostupné z: <http://www.zpmvcr.cz/pojistovna-211/vyrocni-zpravy/>.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Dlouhodobé zdravotní obtíže (v %)	13
Obrázek 2 – Trojúhelník vztahů ve zdravotním pojištění	21

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Charakteristiky modelů statutárního zdravotního pojištění	20
Tabulka 2 - Přehled modelových domácností	41
Tabulka 3 - Komparace příspěvků (v Kč) - dítě do 18 let	42
Tabulka 4 - Hodnotící kritéria - dítě do 18 let	42
Tabulka 5 - Komparace příspěvků (v Kč) - žena 40-59 let	44
Tabulka 6 - Hodnotící kritéria - žena, muž 40-59 let	45
Tabulka 7 - Komparace příspěvků (v Kč) - muž 40-59 let	47
Tabulka 8 - Komparace příspěvků (v Kč) - těhotná žena	48
Tabulka 9 - Hodnotící kritéria - těhotná žena, dárce, žena nad 60 let	49
Tabulka 10 - Komparace příspěvků (v Kč) - dárce krve, plazmy, kostní dřeně	50
Tabulka 11 - Komparace příspěvků (v Kč) - žena nad 60 let	52

Seznam příloh

Příloha 1 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 18 let, VZP	62
Příloha 2 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, VZP.....	62
Příloha 3 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, VZP	62
Příloha 4 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 18 let, VOZP.....	63
Příloha 5 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, VOZP	63
Příloha 6 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, VOZP	63
Příloha 7 - Přehled finančních příspěvků - Specializované programy, VOZP	64
Příloha 8 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 18 let, ČPZP	64
Příloha 9 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, ČPZP	65
Příloha 10 - Přehled finančních příspěvků pro muže, ČPZP	65
Příloha 11 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, ČPZP	65
Příloha 12 - Přehled finančních příspěvků pro děti, ZPMVČR.....	66
Příloha 13 - Přehled finančních příspěvků pro studenty, ZPMVČR	66
Příloha 14 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, ZPMVČR	66
Příloha 15 - Přehled finančních příspěvků pro muže a seniory, ZPMVČR.....	67
Příloha 16 - Přehled finančních příspěvků - očkování, ZPMVČR	67
Příloha 17 - Přehled finančních příspěvků - onkologické vyšetření, ZPMVČR	67
Příloha 18 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, ZPMVČR	68
Příloha 19 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 6 let, RBP	68
Příloha 20 - Přehled finančních příspěvků pro děti od 7 do 18 let, RBP.....	68
Příloha 21 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, RBP	69
Příloha 22 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, RBP.....	69
Příloha 23 - Přehled finančních příspěvků - program Zdraví 90, RBP.....	69
Příloha 24 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, RBP	70
Příloha 25 - Přehled finančních příspěvků pro děti, ZPŠ	70
Příloha 26 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, ZPŠ	70
Příloha 27 - Přehled finančních příspěvků - ostatní příspěvky, ZPŠ	71
Příloha 28 - Přehled finančních příspěvků na očkování, ZPŠ	71
Příloha 29 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, ZPŠ.....	71
Příloha 30 - Přehled finančních příspěvků pro děti, OZP	71
Příloha 31 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, OZP.....	72
Příloha 32 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, OZP	72

Příloha 33 - Rozhodovací matice - dítě do 18 let	72
Příloha 34 - Rozhodovací matice - žena 40-59 let.....	73
Příloha 35 - Rozhodovací matice - muž 40-59 let	73
Příloha 36 - Rozhodovací matice - těhotná žena	74
Příloha 37 - Rozhodovací matice - dárce krve, plazmy, kostní dřeně	74
Příloha 38 - Rozhodovací matice - žena nad 60 let	75

Přílohy

Příloha 1 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 18 let, VZP

Finanční příspěvky - dítě do 18 let		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování proti meningitidě	do 18	500
Očkování proti chřipce	do 18	500
Očkování proti hepatitidě	do 18	500
Očkování proti rotavirovým infekcím	do 18	500
Očkování proti pneumokokovým nákazám	do 18	500
Očkování proti klíšťové encefalitidě	do 18	500
Očkování proti rakovině děložního čípku	do 18	2 700
Očkování na cesty	do 18	500
Zubní rovnátka	do 18	500
Rehabilitační aktivity	do 18	500
Ozdravný pobyt	do 18	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.vzp.cz

Příloha 2 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, VZP

Finanční příspěvky - dospělý		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	od 18	500
Rehabilitační aktivity	od 18	500
Prevence rakoviny kůže (optické vyšetření)	od 18	300
Prevence rakoviny kůže (digitální vyšetření)	od 18	500
Předporodní kurzy	-	500
Plavání, cvičení pro těhotné	-	500
Otec u porodu	-	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.vzp.cz

Příloha 3 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, VZP

Finanční příspěvky - dárcovství			
Druh	Počet odběrů	Věk	Částka (v Kč)
Dárce krve	1	od 18	500
Dárce plazmy	1	od 18	500
Dárce kostní dřeně	1	od 18	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.vzp.cz

Příloha 4 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 18 let, VOZP

Finanční příspěvky - dítě		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Zubní rovnátka	do 20	1 200
Vitamíny	2-15	200
Sportovní prohlídka	do 18	200
Plavání	do 3	1 000
Plavání	od 3	250
Cvičení	do 6	500
Cvičení	od 6	250
Očkování proti chřipce	do 18	142
Očkování nehrazené z v.z.p.	do 18	500
Očkování proti rakovině děložního čípku	14-19	2 500
Ozdravný pobyt - organizace školou	do 18	1 000
Ozdravný pobyt - solné inhaláty	do 18	400

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.vozp.cz

Příloha 5 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, VOZP

Finanční příspěvky - dospělý		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování proti chřipce	od 18	142
Plavání	od 18	250
Cvičení	od 18	250
Vitamíny pro těhotné	-	100
Pohybové aktivity pro těhotné	-	1 000
Mamografické vyšetření	40-45	800
Profesionální řidič	do 50	1 500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.vozp.cz

Příloha 6 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, VOZP

Finanční příspěvky - dárcovství			
Druh	Počet odběrů	Věk	Částka (v Kč)
Dárce krve, plazmy	3	od 18	300
	20	od 18	500
	40	od 18	1 000
	160	od 18	2 000
Dárce kostní dřeně	-	od 18	2 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.vozp.cz

Příloha 7 - Přehled finančních příspěvků - Specializované programy, VOZP

Finanční příspěvky - specializované programy				
Zdravotní program		Druh	Věk	Částka (v Kč)
Zdravá rodina	Dítě	Prevence úrazu	2-18	300
		Ošetření chrupu	2-18	150
		Očkování proti chřipce	2-18	250
		Cvičení	2-18	250
	Rodiče	Očkování proti chřipce	-	250
		Cvičení	-	250
Student		Očkování proti meningitidě	12-26	1 000
		Očkování proti klíšťové encefalitidě	12-26	700
		Očkování proti žloutence A, B	12-26	1 000
		Cvičení	12-26	250
Odvykací kúra (kouření)		Léčebné přípravky	-	1 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.vozp.cz

Příloha 8 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 18 let, ČPZP

Finanční příspěvky - dítě do 18 let			
Druh		Věk	Částka (v Kč)
Očkování		do 18	1 500
Ozdravný pobyt - organizace školou	Školka v přírodě	7	1 500
	Škola v přírodě	6-16	1 500
	Lyžařský výcvik	4-18	1 500
Plavání		2-8	500
Sauna		3-8	500
Zubní rovnátka		18	1 000
Potřeby pro novorozence		-	500
Kontaktní čočky		13-18	1 500
Sportovní prohlídka		do 18	1 500
Celiakie		do 18	1 500
Prevence trombózy		12-18	1 500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.cpzp.cz

Příloha 9 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, ČPZP

Finanční příspěvky - ženy		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	od 19	1 000
Mamografické vyšetření	40-44	1 000
Prevence rakoviny tlustého střeva	od 50	1 000
Prevence rakoviny kůže	od 19	1 000
Vyšetření zřakového nervu	od 19	500
Laserová operace očí	od 19	1 500
Sportovní prohlídka	od 19	1 500
Celiakie	od 19	1 500
Prevence osteoporózy	od 40	1 500
Prevence v těhotenství	-	1 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.cpzp.cz

Příloha 10 - Přehled finančních příspěvků pro muže, ČPZP

Finanční příspěvky - muži		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	od 19	1 500
Prevence rakoviny tlustého střeva	od 50	1 000
Prevence rakoviny kůže	od 19	1 000
Prevence rakoviny prostaty	od 40	1 000
Vyšetřená zřakového nervu	od 19	500
Laserová operace očí	od 19	1 500
Sportovní prohlídka	od 19	1 500
Celiakie	od 19	1 500
Otec u porodu	od 19	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.cpzp.cz

Příloha 11 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, ČPZP

Finanční příspěvky - dárcovství			
Druh	Věk	Částka (v Kč)	
Dárce krve, plazmy	10 odběrů	od 18	1 000
	20 odběrů	od 18	2 000
	40 odběrů	od 18	3 000
	80 odběrů	od 18	3 500
	120 odběrů	od 18	4 000
	160 odběrů	od 18	4 500
Dárce kostní dřeně	od 18	6 000	
Nový dárce krve, plazmy	od 18	200	

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.cpzp.cz

Příloha 12 - Přehled finančních příspěvků pro děti, ZPMVČR

Finanční příspěvky - dítě			
Druh	Věk	Pojištění rodičů	Částka (v Kč)
Zubní rovnátka	7-15	-	1 000
Celiakie	7-15	-	1 000
Sportovní aktivity	7-15	-	500
Ozdravný pobyt - organizace školou	7-15	-	500
Vysokohorský pobyt	4-14	1 rodič	5 500 (+5 500 doprovod)
		2 rodiče	4 500 (+4 500 doprovod)
Přímořský pobyt	7-14	1 rodič	8 000
		2 rodiče	6 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpmvcr.cz

Příloha 13 - Přehled finančních příspěvků pro studenty, ZPMVČR

Finanční příspěvky - student		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Sportovní prohlídka	18-26	800
Lékařská prohlídka před zahraniční cestou	18-26	800
Laserová operace očí	18-26	400
Očkování do exotických zemí	18-26	800

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpmvcr.cz

Příloha 14 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, ZPMVČR

Finanční příspěvky - ženy		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Hormonální antikoncepce	od 18	400
Sonografické vyšetření	od 18	400
Prevence trombózy	od 45	400
Prevence osteoporózy	od 18	400
Předporodní kurz pro těhotné	-	800
Vitamíny pro těhotné	-	800
Ultrazvukové vyšetření	-	800
Genetické vyšetření	-	800
Příspěvek na epidurální analgesii	-	800
Cvičení žen po porodu	-	800
Plavání pro novorozence	-	800
Příspěvek na výbavu pro novorozence	-	800
Očkování pro novorozence	-	800

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpmvcr.cz

Příloha 15 - Přehled finančních příspěvků pro muže a seniory, ZPMVČR

Finanční příspěvky - muži a seniory		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Prevence rakoviny prostaty	od 18	400
Prevence kardiovaskulárních onemocnění	od 18	400
Sportovní aktivity (žena/muž)	od 65	100

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpmvcr.cz

Příloha 16 - Přehled finančních příspěvků - očkování, ZPMVČR

Finanční příspěvky - očkování		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování proti chřipce	do 26	500
Očkování proti klíšťové encefalitidě	do 26	500
Očkování proti černému kašli	do 26	500
Očkování proti rotavirovým infekcím	do 26	500
Očkování proti hepatitidě	do 26	500
Očkování proti žloutence	do 26	500
Očkování proti pneumokoku	do 26	500
Očkování proti meningokoku	do 26	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpmvcr.cz

Příloha 17 - Přehled finančních příspěvků - onkologické vyšetření, ZPMVČR

Finanční příspěvky - onkologické vyšetření		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Prevence rakoviny plic	-	500
Prevence rakoviny prsu	40-45	500
Prevence rakoviny kožních nádorů	-	500
Prevence rakoviny tlustého střeva	40-50	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpmvcr.cz

Příloha 18 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, ZPMVČR

Finanční příspěvky - dárcovství				
Druh	Forma příspěvku	Počet odběrů	Věk	Částka (v Kč)
Dárce krve	Multivitaminový preparát	1	od 18	-
	Ozdravný pobyt	6 žena, 7 muž	od 18	3 000
	Finanční	40-160	od 18	6 300
Dárce krevní plazmy	Finanční	3	od 18	80
	Ozdravný pobyt	18 žena, 21 muž	od 18	3 000
	Finanční	40-160	od 18	6 300
Dárce kostní dřeně	Ozdravný pobyt	-	od 18	3 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpmvcr.cz

Příloha 19 - Přehled finančních příspěvků pro děti do 6 let, RBP

Finanční příspěvky - dítě do 6 let		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	do 6	1 000
Celiakie	do 6	1 000
Plavání	do 6	500
Vitamíny	od 3	100
Zubní prevence	do 6	100
Dětská výživa	do 1	500
Plavání	do 3	500
Cvičení	do 6	500
Plavání - organizace MŠ	do 6	500
Ozdravný pobyt - organizace MŠ	do 6	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.rbp-zp.cz

Příloha 20 - Přehled finančních příspěvků pro děti od 7 do 18 let, RBP

Finanční příspěvky - dítě 7-18 let		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	-	1 000
Zubní rovnátka	-	1 000
Celiakie	-	1 000
Plavání	-	500
Vitamíny	-	100
Sportovní prohlídka	-	500
Prevence proti obezitě	-	500
Odvykací kúra - kouření	-	500
Plavání - organizace školou	-	500
Ozdravný pobyt - organizace školou	-	500
Kontaktní čočky	od 15	500
Ošetření zubů	-	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.rbp-zp.cz

Příloha 21 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, RBP

Finanční příspěvky - ženy		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Prevence osteoporózy	od 40	500
Hormonální přípravky	od 40	500
Cvičení pro těhotné	-	1 000
Vitamíny pro těhotné	-	1 000
Příspěvek na epidurální analgesii	-	1 000
Ultrazvukové vyšetření v těhotenství	-	1 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.rbp-zp.cz

Příloha 22 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, RBP

Finanční příspěvky - dospělý		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	od 19	1 000
Laserová operace očí	od 19	1 000
Celiakie	od 19	1 000
Plavání	od 19	500
Genetické vyšetření	od 19	500
Zubní prevence	od 19	500
Prevence proti obezitě	od 19	500
Odvykací kúra - kouření	od 19	500
Sportovní prohlídka	od 19	500
Vitamíny	od 19	100
Ošetření zubů	od 19	500
Kontaktní čočky	od 19	500
Otec u porodu	od 19	500
Prevence prostaty	od 45	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.rbp-zp.cz

Příloha 23 - Přehled finančních příspěvků - program Zdraví 90, RBP

Finanční příspěvky - program Zdraví 90		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Příspěvek na oční optiku	od 19	500
Laserová operace očí	od 19	500
Očkování	od 19	500
Plavání, cvičení	od 19	500
Příspěvek na nákup v lékárnách	od 19	500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.rbp-zp.cz

Příloha 24 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, RBP

Finanční příspěvky - dárcovství			
Druh	Počet odběrů	Věk	Částka (v Kč)
Dárce krve, plazmy	10 odběrů	od 18	500
	40 odběrů	od 18	1 000
	80 odběrů	od 18	1 500
	120 odběrů	od 18	3 000
Dárce kostní dřeně	-	od 18	3 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.rbp-zp.cz

Příloha 25 - Přehled finančních příspěvků pro děti, ZPŠ

Finanční příspěvky - dítě			
Druh	Zaměření	Věk	Částka (v Kč)
Sportovní aktivity	-	6-19	500
Prevence úrazu	-	6-19	500
Sportovní prohlídka	-	6-19	500
Zubní rovnátka	-	do 18	800
Ozdravný pobyt	Onkologické onemocnění	do 19	1 000
Ozdravný pobyt	Onemocnění kůže, dýchacích cest	4-19	1 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpskoda.cz

Příloha 26 - Přehled finančních příspěvků pro ženy, ZPŠ

Finanční příspěvky - ženy		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Příspěvek na výbavu pro novorozence	-	1 100
Cvičení pro těhotné	-	600
Ultrazvukové vyšetření v těhotenství	-	1 200
Vitamíny pro těhotné	-	600
Mamografické vyšetření	40-45	800
Sonografické vyšetření	do 45	250
Příspěvek pro onkologicky nemocné	-	2 500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpskoda.cz

Příloha 27 - Přehled finančních příspěvků - ostatní příspěvky, ZPŠ

Finanční příspěvky - ostatní		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Odvykací kúra - kouření	-	300
Pohybové aktivity - senioři	od 60	500
Prevence úrazu - senioři	od 60	500
Plastová sádra	-	300
Moderní léčebné metody	-	1 500
Celiakie		1 500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpskoda.cz

Příloha 28 - Přehled finančních příspěvků na očkování, ZPŠ

Finanční příspěvky - očkování		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování proti chřipce	do 65	300
Očkování proti klíšťové encefalitidě	-	400
Očkování proti žlutence typu A,B	-	1 000
Očkování proti meningokoku	-	300
Očkování proti pneumokoku	do 5	1 000
Očkování proti rotavirovým infekcím	do 1	1 000
Očkování proti rakovině děložního čípku	12-18	5 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpskoda.cz

Příloha 29 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, ZPŠ

Finanční příspěvky - dárcovství		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Dárce kostní dřeně	od 18	10 000
Dárce krve (bezpříspěvkový)	od 18	600
Dárce krve (více než 80 odběrů)	od 18	1 500

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.zpskoda.cz

Příloha 30 - Přehled finančních příspěvků pro děti, OZP

Finanční příspěvky - dítě		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	1-26	300
Ozdravný program	3-12	3 500
Přímořský pobyt	7-15	7 000
Očkování novorozenců	-	1 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.ozp.cz

Příloha 31 - Přehled finančních příspěvků pro dospělé, OZP

Finanční příspěvky - dospělý		
Druh	Věk	Částka (v Kč)
Očkování	od 18	300
Odvykací kúra - kouření	od 18	4 000
Příspěvek pro onkologicky nemocné	od 18	3 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.ozp.cz

Příloha 32 - Přehled finančních příspěvků - dárcovství, OZP

Finanční příspěvky - dárcovství			
Druh	Počet odběrů	Věk	Částka (v Kč)
Dárce krve, krevní plazmy	2 odběry	od 18	1 000
	nad 80 odběrů	od 18	2 000
Dárce kostní dřeně	-	od 18	3 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.ozp.cz

Příloha 33 - Rozhodovací matice - dítě do 18 let

Rozhodovací matice - dítě do 18 let					
Váha	k1	k2	k3	k4	Užitnost
	6	4	2	3	
VZP	2	1	2	3	
součin	12	4	4	9	29
VOZP	5	2	2	3	
součin	30	8	4	9	51
ČPZP	5	3	2	2	
součin	30	12	4	6	52
ZPMVČR	2	4	2	3	
součin	12	16	4	9	41
RBP	6	2	1	3	
součin	36	8	2	9	55
ZPŠ	2	2	1	3	
součin	12	8	2	9	31
OZP	1	4	2	1	
součin	6	16	4	3	29

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 34 - Rozhodovací matice - žena 40-59 let

Rozhodovací matice - žena 40-59 let						
Váha	k1	k2	k3	k4	k5	Užitnost
	5	4	2	3	6	
VZP	2	2	2	3	1	
součin	10	8	4	9	6	37
VOZP	2	2	2	3	1	
součin	10	8	4	9	6	37
ČPZP	4	4	2	3	3	
součin	20	16	4	9	18	67
ZPMVČR	5	1	2	3	6	
součin	25	4	4	9	36	78
RBP	5	3	1	3	0	
součin	25	12	2	9	0	48
ZPŠ	3	4	1	3	1	
součin	15	16	2	3	6	42
OZP	2	4	2	1	6	
součin	10	16	4	3	36	69

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 35 - Rozhodovací matice - muž 40-59 let

Rozhodovací matice - muž 40-59 let						
Váha	k1	k2	k3	k4	k5	Užitnost
	5	4	2	3	6	
VZP	2	1	2	2	1	
součin	10	4	4	6	6	30
VOZP	2	1	2	3	0	
součin	10	4	4	9	0	27
ČPZP	5	4	2	2	5	
součin	25	16	4	6	30	81
ZPMVČR	3	1	2	3	6	
součin	15	4	4	9	36	68
RBP	5	2	1	3	1	
součin	25	8	2	9	6	50
ZPŠ	2	4	1	3	0	
součin	10	16	2	9	0	37
OZP	2	4	2	1	6	
součin	10	16	4	3	36	69

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 36 - Rozhodovací matice - těhotná žena

Rozhodovací matice - těhotná žena					
Váha	k1	k2	k3	k4	Užitnost
	6	4	2	3	
VZP	2	1	2	2	
součin	12	4	4	6	26
VOZP	2	2	2	3	
součin	12	8	4	9	33
ČPZP	1	4	2	2	
součin	6	16	4	6	32
ZPMVČR	6	3	2	3	
součin	36	12	4	6	58
RBP	3	4	1	3	
součin	18	16	2	9	45
ZPŠ	3	4	1	3	
součin	18	16	2	9	45
OZP	0	0	2	1	
součin	0	0	4	3	7

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 37 - Rozhodovací matice - dárce krve, plazmy, kostní dřeně

Rozhodovací matice - dárce krve, plazmy, kostní dřeně					
Váha	k1	k2	k3	k4	Užitnost
	6	4	2	3	
VZP	2	2	2	3	
součin	12	8	4	9	33
VOZP	5	2	2	3	
součin	30	8	4	9	51
ČPZP	6	3	2	3	
součin	36	12	4	9	61
ZPMVČR	2	3	2	3	
součin	12	12	4	9	37
RBP	5	3	1	3	
součin	30	12	2	9	53
ZPŠ	2	4	1	3	
součin	12	16	2	9	39
OZP	2	2	2	2	
součin	12	8	4	6	30

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 38 - Rozhodovací matice - žena nad 60 let

Rozhodovací matice - žena nad 60 let					
Váha	k1	k2	k3	k4	Užitnost
	6	4	2	3	
VZP	2	2	2	2	
součin	12	8	4	6	30
VOZP	2	1	2	3	
součin	12	4	4	9	29
ČPZP	6	4	2	2	
součin	36	16	4	6	62
ZPMVČR	6	1	2	3	
součin	36	4	4	9	53
RBP	6	3	1	3	
součin	36	12	2	9	59
ZPŠ	6	3	1	3	
součin	36	12	2	9	59
OZP	2	4	2	1	
součin	12	16	4	3	35

Zdroj: Vlastní zpracování